

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ
2018-2022

Προστατεύουμε αποτελεσματικά
το μέλλον μας

Υπεύθυνος επικοινωνίας: Δημήτρης Καραβέλλας, διευθυντής, d.karavellas@wwf.gr

Ομάδα διοίκησης (συντονισμός σύνταξης της στρατηγικής):

Δημήτρης Καραβέλλας, διευθυντής, d.karavellas@wwf.gr

Κωνσταντίνος Λιαρίκος, επικεφαλής περιβαλλοντικού προγράμματος, c.liarikos@wwf.gr

Θεοδότα Νάντσου, επικεφαλής πολιτικής, tnantsou@wwf.gr

Χρήστος Ροδόπουλος, οικονομικός διευθυντής, c.rodopoulos@wwf.gr

Δέσποινα Τζιάλλα, συντονίστρια τομέα fundraising, d.tzialla@wwf.gr

Φωτογραφία: © WWF Ελλάς / Γιώργος Ρηγούτσος

Το WWF Ελλάς είναι το ελληνικό τμήμα της διεθνούς περιβαλλοντικής οργάνωσης WWF – World Wide Fund for nature. Με περισσότερους από 5.000.000 υποστηρικτές παγκοσμίως, το WWF έχει ενεργή παρουσία σε περισσότερες από 100 χώρες.

Αποστολή του WWF είναι να σταματήσει την υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος και να χτίσει ένα μέλλον αρμονικής συνύπαρξης ανθρώπων και φύσης, προστατεύοντας τη βιοποικιλότητα, διασφαλίζοντας τη βιώσιμη χρήση των ανανεώσιμων φυσικών πόρων, και προωθώντας τη μείωση της ρύπανσης και της σπάταλης κατανάλωσης.

© 2017, WWF Ελλάς

ΣΥΝΟΨΗ	1
ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	4
Ανασκόπηση της στρατηγικής 2013-2017	4
Εξωτερικό και εσωτερικό περιβάλλον	8
<i>WWF Ελλάς: ισχυρά σημεία και αδυναμίες</i>	8
<i>Ο κόσμος γύρω μας: ευκαιρίες και απειλές</i>	9
Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΑΣ ΓΙΑ 2018-2022	10
Ευρύτερο πλαίσιο	10
Πρόγραμμα	10
<i>Στόχος 1: Προστασία σημαντικών περιοχών</i>	11
<i>Στόχος 2: Διατήρηση ειδών προτεραιότητας</i>	13
<i>Στόχος 3: Βελτίωση του τρόπου ζωής</i>	15
<i>Στόχος 4: Προώθηση μιας ζωντανής οικονομίας</i>	16
<i>Στόχος 5: Περιβαλλοντικός θεματοφύλακας</i>	17
Ο ρόλος μας στο δίκτυο του WWF	23
ΟΡΓΑΝΩΣΙΑΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ	24
1. Εξασφάλιση και διατήρηση της οικονομικής βιωσιμότητας	24
2. Κοινωνική συμμετοχή	29
3. Ανάδειξη διαφάνειας και λογοδοσίας	30
4. Ισχυρή εικόνα της οργάνωσης	31
5. Αύξηση της αποδοτικότητας και ενίσχυση των λειτουργιών	32
<i>Ανάπτυξη των βασικών οργανωτικών χαρακτηριστικών του WWF Ελλάς</i>	33
<i>Ομάδα διοίκησης</i>	33
<i>Μείωση του δικού μας αποτυπώματος – «κάνουμε πράξη τα λόγια μας»</i>	33
ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ, ΜΑΘΗΣΗ	35

ΣΥΝΟΨΗ

Το έγγραφο που ακολουθεί παρουσιάζει τη στρατηγική του WWF για τα οικονομικά έτη 2018-2022 (Ιούλιος 2017 - Ιούνιος 2022). Η στρατηγική διαμορφώθηκε συμμετοχικά, από ομάδες εργασίας, υπό την καθοδήγηση της ομάδας διοίκησης.

Το WWF Ελλάς έχει μόλις ολοκληρώσει μια πολύ επιτυχημένη και γεμάτη προκλήσεις πενταετία (οικονομικά έτη 2013-2017). Όπως σημειώνεται στην αξιολόγηση εφαρμογής της στρατηγικής της προηγούμενης πενταετίας, «το WWF Ελλάς έχει πολλά για τα οποία μπορεί να είναι υπερήφανο, δεδομένων των εσωτερικών και εξωτερικών περιορισμών με τους οποίους λειτούργησε και μέσα στους οποίους υλοποίησε με επιτυχία τη στρατηγική του τα τελευταία χρόνια. Πολλοί εξωτερικοί παρατηρητές στην Ελλάδα θεωρούν το WWF Ελλάς υπόδειγμα αποτελεσματικής, διαφανούς και αξιόπιστης οργάνωσης – χαρακτηριστικά που δεν είναι εύκολο να βρεθούν σήμερα σε ελληνικές οργανώσεις. Θεωρείται επίσης ότι διαθέτει βαθιές ρίζες στην ελληνική κοινωνία. Συνεργάτες από το διεθνές δίκτυο του WWF περιγράφουν το WWF Ελλάς ως το “καλύτερο στην κατηγορία του” και λένε χαρακτηριστικά ότι “κάνει πράγματα που ξεπερνούν τις δυνατότητές του”, αποτελώντας παράδειγμα για άλλα γραφεία της οργάνωσης που δραστηριοποιούνται σε ολόένα και πιο ταραχώδεις και αντίξοες συνθήκες. Το WWF Ελλάς προσφέρεται ως εξαιρετική μελέτη περίπτωσης για το πώς ένα γραφείο του WWF μπορεί διαρκώς να δημιουργεί ευκαιρίες για άσκηση επιρροής σε θέματα που αφορούν το περιβάλλον και τη διατήρησή του».

Το WWF Ελλάς δραστηριοποιείται σε μια χώρα και μια ευρύτερη περιοχή που αντιμετωπίζουν τεράστια προβλήματα. Είναι σαφές ότι οι κοινωνικοοικονομικές συνθήκες δεν πρόκειται να βελτιωθούν δραστικά στο άμεσο μέλλον, όσο η πολιτική κατάσταση παραμένει αβέβαιη σε εθνικό επίπεδο αλλά και σε επίπεδο ΕΕ. Με λίγα λόγια, η κρίση, σε μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό, αποτελεί πλέον μέρος της πραγματικότητας και πρέπει να θεωρείται ως «νέα κανονικότητα», και όχι σαν μια περιστασιακή κατάσταση. Μέσα σε αυτές ακριβώς τις συνθήκες, το WWF Ελλάς πρέπει όχι μόνο να συνεχίσει το σημερινό του έργο, αλλά και να εξασφαλίσει την οικονομική βιωσιμότητά του, υλοποιώντας συγχρόνως ένα φιλόδοξο πρόγραμμα, στο πλαίσιο του νέου διεθνούς προγράμματος του WWF.

Στην πορεία μας αυτή έχουμε κατακτήσει πολλά δυνατά σημεία για να στηριχτούμε και πολλές σημαντικές ευκαιρίες να αξιοποιήσουμε. Η οργάνωση έχει αναπτύξει ένα ευρύ πρόγραμμα, με μεγάλη απήχηση, και ένα πλούσιο ιστορικό καινοτόμων δράσεων που μπορούν να αναπτυχθούν σε μεγαλύτερη κλίμακα και σε πολλές περιπτώσεις να αξιοποιηθούν από άλλους φορείς, προς όφελος του δικτύου του WWF και της περιοχής της Μεσογείου. Δεσμευόμαστε να αναπτύξουμε περαιτέρω τον ρόλο μας ως ενεργό μέλους του δικτύου WWF. Διαθέτουμε μια καταπληκτική ομάδα ικανών και αφοσιωμένων συνεργατών που έχουν πετύχει εξαιρετικά αποτελέσματα και μπορούν να οδηγήσουν την οργάνωση ακόμα πιο ψηλά. Είμαστε αναγνωρισμένοι ως οργάνωση αξιόπιστη, διαφανής και φερέγγυα, και απολαμβάνουμε τη στήριξη ενός ευρέος φάσματος εταίρων, από τους πιστούς και ιδιαίτερα πολύτιμους για εμάς ιδιώτες υποστηρικτές μας έως τους μεγάλους εταιρικούς υποστηρικτές μας, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, και σημαντικά ελληνικά και διεθνή κοινωφελή ιδρύματα.

Στη μεγάλη λίστα φίλων και συνεργατών μας, ιδιαίτερη μνεία αξίζει στον Λουκ Χόφμαν και το Ίδρυμα MAVA. Ο Λουκ Χόφμαν, ο οποίος δυστυχώς δεν είναι πλέον κοντά μας, είναι ο άνθρωπος στον οποίο οφείλουμε την ίδρυση της οργάνωσης και στον οποίο το οικολογικό κίνημα στην Ελλάδα χρωστάει ευγνωμοσύνη. Ο Λουκ μαζί με τον Θύμιο Παπαγιάννη, υπήρξαν οι ιδρυτές του WWF Ελλάς στις αρχές της δεκαετίας του '90. Έκτοτε, το WWF Ελλάς απολαμβάνει τη διαρκή στήριξη του Ίδρυματος MAVA, το οποίο ιδρύθηκε από τον Λουκ Χόφμαν το 1994. Το Ίδρυμα MAVA θα σταματήσει τη λειτουργία του το 2022 και η δέσμευσή του να στηρίζει έως τότε ένα σημαντικό μέρος του έργου μας αποτελεί για εμάς μεγάλη ευθύνη αλλά και ζωτικής σημασίας ευκαιρία που πρέπει να αξιοποιήσουμε.

Παρότι γνωρίζουμε καλά τα δυνατά μας σημεία και επιδιώκουμε να αξιοποιούμε τις ευκαιρίες που προκύπτουν, είναι συγχρόνως αναγκαίο να έχουμε πλήρη συνείδηση των προβλημάτων και

αδυναμιών που πρέπει να ξεπεράσουμε. Τα τελευταία πέντε χρόνια εντατικού έργου κάτω από δύσκολες συνθήκες έχουν ασκήσει μεγάλες πιέσεις στην οργάνωση και το πολυτιμότερο κεφάλαιό της, τους ανθρώπους μας. Πρέπει σήμερα να αντιμετωπίσουμε την κατάσταση αυτή με τον καλύτερο δυνατό τρόπο και να δομήσουμε μαζί μια οργάνωση ικανή να ανταποκριθεί στον ρόλο της. Αυτό θα απαιτήσει διαρκή προσπάθεια και εργασία σε πολλά επίπεδα, προκειμένου να αναπτυχθούν και να καλλιεργηθούν βασικά οργανωτικά χαρακτηριστικά όπως η σωστά κατανοημένη ηγεσία και η εφαρμοσμένη γνώση.

Σε ό,τι αφορά το πλαίσιο του προγράμματος, επιλέξαμε να διατηρήσουμε τους δύο κεντρικούς μακροπρόθεσμους στόχους που καθορίσαμε το 2012 για το 2025, και το αρχικό πλαίσιο των 5 στόχων – δύο για τη βιοποικιλότητα, δύο για το οικολογικό αποτύπωμα, και ένας οριζόντιος στόχος (περιβαλλοντικός θεματοφύλακας) που προσβλέπει στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κρίσης στο περιβάλλον και την αειφορία.

Οι στόχοι του προγράμματος παρουσιάζονται παρακάτω:

Κεντρικός στόχος 2025: Προστατεύουμε τη φυσική μας κληρονομιά

Το WWF Ελλάς συμβάλλει αποτελεσματικά στην εφαρμογή μέτρων ζωτικής σημασίας για τη διατήρηση των σημαντικών οικοσυστημάτων και ειδών και την καλύτερη διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος της Ελλάδας.

Στόχος 1: Διαφύλαξη σημαντικών περιοχών

Η ποικιλομορφία των οικοσυστημάτων της Ελλάδας και η ανθεκτικότητά τους στην κλιματική αλλαγή διατηρούνται και προστατεύονται αποτελεσματικά, ενώ συγχρόνως εξασφαλίζονται οφέλη για τους ανθρώπους.

Στόχος 2: Διατήρηση ειδών προτεραιότητας

Η κατάσταση των ειδών προτεραιότητας διατηρείται και/ή βελτιώνεται, ενώ η άγρια ζωή και οι άνθρωποι συνυπάρχουν αρμονικά.

Κεντρικός στόχος 2025: Χτίζουμε βιώσιμο μέλλον

Το WWF Ελλάς προωθεί βιώσιμες λύσεις για τη μείωση του οικολογικού αποτυπώματος της Ελλάδας, εστιάζοντας πρωτίστως στην κλιματική αλλαγή, στον τρόπο ζωής και σε μια πιο ισορροπημένη σχέση μεταξύ ανθρώπου και φύσης.

Στόχος 3: Βελτίωση του τρόπου ζωής

Το οικολογικό αποτύπωμα του τρόπου ζωής μειώνεται και η ελληνική κοινωνία υιοθετεί περιβαλλοντικά υπεύθυνες συμπεριφορές.

Στόχος 4: Προώθηση μιας ζωντανής οικονομίας

Οι κύριοι οικονομικοί τομείς και μηχανισμοί διακυβέρνησης μετασχηματίζονται προς ένα πιο βιώσιμο μοντέλο, καθιστώντας δυνατή τη μετάβαση σε μια ζωντανή οικονομία.

Κεντρικός στόχος 2025: Κρατάμε περιβαλλοντική άμυνα

Στόχος 5: Περιβαλλοντικός θεματοφύλακας

Οι πολιτικές, νόμοι και θεσμοί καίριας σημασίας διαφυλάσσονται, και η κοινωνία αναγνωρίζει την ανάγκη για ένα κράτος περιβαλλοντικού δικαίου.

Με το πρόγραμμα να αποτελεί τον κύριο μηχανισμό εκπλήρωσης της αποστολής της οργάνωσης, έχουμε προσδιορίσει πέντε βασικούς εσωτερικούς τομείς ενδιαφέροντος που είναι καθοριστικοί για την επιτυχία των προσπαθειών μας. Αυτοί είναι:

- Επίτευξη και διατήρηση της οικονομικής βιωσιμότητας
- Συμμετοχή της κοινωνίας, αύξηση του κοινού μας
- Επιδείξη διαφάνειας και λογοδοσίας
- Συγκρότηση και υποστήριξη μιας ισχυρής ταυτότητας της οργάνωσης
- Αύξηση της αποδοτικότητας και ενίσχυση των λειτουργιών μας

Με το κλείσιμο του Ιδρύματος MAVA το 2022, είναι ιδιαίτερα σημαντικό να εκμεταλλευτούμε την επόμενη πενταετία με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, έτσι ώστε να δομήσουμε μια οικονομικά βιώσιμη οργάνωση που θα είναι σε θέση να συνεχίσει να υποστηρίζει το πολύ φιλόδοξο πρόγραμμά μας. Για να το πετύχουμε αυτό, θα εργαστούμε σε δύο παράλληλες κατευθύνσεις. Το κύριο ενδιαφέρον μας στην εξεύρεση οικονομικών πόρων θα στραφεί καταρχάς στη συγκέντρωση ελεύθερων πόρων από ιδιώτες υποστηρικτές. Με την υποστήριξη του WWF International έχουμε εκπονήσει μια λεπτομερή στρατηγική που στοχεύει στον τετραπλασιασμό, έως το 2022, των εσόδων από υποστηρικτές. Παράλληλα, θα κλιμακώσουμε τις προσπάθειές μας για εξασφάλιση υπό όρους χρηματοδότησης (προγραμματικής), η οποία που θα μπορεί να μας εξασφαλίσει την απαραίτητη οικονομική στήριξη για την υλοποίηση των φιλόδοξων προγραμματικών δεσμεύσεών μας. Εκτιμάται ότι κατά τη διάρκεια της περιόδου 2018-2022 θα συγκεντρωθεί συνολικό ποσό ύψους €21,8 εκατ. από διάφορες πηγές χρηματοδότησης που αναλύονται λεπτομερώς στη σχετική ενότητα.

Η επάρκεια των οικονομικών πόρων, όσο σημαντική και αν είναι, δεν αρκεί για να αυξήσει τον αντίκτυπο του WWF Ελλάς στην κοινωνία. Στα επόμενα πέντε χρόνια θα επιδιώξουμε έναν υψηλό βαθμό συμμετοχής των πολιτών σε όλο το φάσμα του έργου μας, ως βασικό παράγοντα για τη μακροχρόνια επίδρασή μας στην ελληνική κοινωνία. Στηριζόμενο σε ένα ιστορικό επιτυχημένων πλην όμως σποραδικών δράσεων κοινωνικής συμμετοχής, το WWF Ελλάς θα εστιάσει στην επιστήμη των πολιτών και την κινητοποίηση του κοινού μέσα από εξωστρεφείς και καινοτόμες συμμετοχικές δράσεις, καθώς και στην υλοποίηση υποδειγματικών πρωτοβουλιών που θα μπορούσαν να αποτελέσουν έναυσμα για αλλαγή παραδείγματος προς μια πιο συνειδητοποιημένη και ενεργή περιβαλλοντικά κοινωνία.

Η βάση των υποστηρικτών μας αποτελεί ένα από τα πρωτεύοντα (αλλά όχι μοναδικά) κοινά-στόχους για τις συμμετοχικές δράσεις που περιγράφονται παραπάνω. Σκοπεύουμε να αφιερώσουμε χρόνο και προσπάθεια στο χτίσιμο της σχέσης μας με τους υποστηρικτές μας. Απώτερη επιδίωξή μας είναι ένα κοινό πιστό και αφοσιωμένο στην οργάνωση μας, με συμμετοχή στο έργο μας, που μπορεί να λειτουργήσει ως μακροπρόθεσμος στρατηγικός εταίρος στην επίτευξη της αποστολής μας.

Στην Ελλάδα, οι μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ) δεν περιβάλλονται με εμπιστοσύνη ανάλογη με το έργο που προσφέρουν ενώ η αντίληψη που επικρατεί για τον ρόλο τους είναι συγκεχυμένη και συχνά όχι θετική. Το WWF Ελλάς έχει καταβάλει μεγάλες προσπάθειες για να αποκτήσει εξέχουσα θέση στην κοινότητα των ΜΚΟ σε θέματα διαφάνειας και λογοδοσίας, όμως ποτέ δεν το επικοινωνήσε αυτό συστηματικά. Τώρα πλέον είναι η στιγμή να δείξουμε ενεργά την συγκεκριμένη πτυχή του έργου μας. Έχουμε προγραμματίσει μια σειρά δράσεων, οι οποίες αντανakλούν τις σημαντικές αξίες και την ποιότητα της διαφάνειας και της λογοδοσίας.

Ένας άλλος σημαντικός τομέας ενδιαφέροντος της στρατηγικής μας για την επόμενη πενταετία είναι η επιτακτική ανάγκη συγκρότησης και υποστήριξης μιας ισχυρής ταυτότητας του WWF Ελλάς. Με την παρούσα στρατηγική φιλοδοξούμε να επικοινωνήσουμε μια ενιαία και συνεκτική εικόνα της οργάνωσής μας, ακολουθώντας με συνέπεια τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές του WWF, έτσι ώστε να δημιουργήσουμε μια ξεκάθαρη ταυτότητα για όλη την οργάνωση. Η ταυτότητά μας θα συγκροτηθεί με βάση τις παρακάτω θεμελιώδεις αξίες: γνώση και επιστημονική τεκμηρίωση, αισιοδοξία, αποφασιστικότητα, ενδιαφέρον και συμμετοχή, λογοδοσία, προσανατολισμός σε λύσεις. Το κεντρικό σύνθημα θα είναι «Μαζί, για έναν ζωντανό πλανήτη». Συγχρόνως έχει δημιουργηθεί ένα νέο αφήγημα που ενσωματώνει ποιοι είμαστε, τι κάνουμε και τι υποστηρίζουμε.

Σε ό,τι αφορά την αντιμετώπιση των οργανωτικών προκλήσεων, ο τελευταίος κρίσιμος τομέας ενδιαφέροντός μας αφορά τα μέτρα που θα λάβουμε για να αυξήσουμε την αποτελεσματικότητά μας και να ενισχύσουμε τις λειτουργίες μας.

Έως σήμερα το WWF Ελλάς έχει τιμηθεί με την εμπιστοσύνη χιλιάδων υποστηρικτών και συνεργατών. Κοιτάζοντας μπροστά, δεσμευόμαστε να υλοποιήσουμε ένα πρόγραμμα σημαντικό σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, προς όφελος της φύσης και των ανθρώπων.

ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Ανασκόπηση της στρατηγικής 2013-2017

Τα τελευταία πέντε χρόνια, το WWF Ελλάς αντιμετώπισε σοβαρές προκλήσεις όμως συγχρόνως πέτυχε πολλά. Μέσα σε ένα σκληρό παρατεταμένης οικονομικής και κοινωνικής κρίσης, το WWF Ελλάς κατάφερε όχι μόνο να υλοποιήσει τις προγραμματικές δεσμεύσεις του –επενδύοντας πάνω από €10 εκατ. σε δράσεις διατήρησης και πολιτικής– αλλά και να ανοίξει το πρόγραμμά του σε νέους θεματικούς τομείς, να αυξήσει σημαντικά την ορατότητα και τον ρόλο του μέσα στο διεθνές δίκτυο του WWF, να διευρύνει τη χρηματοδοτική βάση του και να ενισχύσει τους κοινωνικούς δεσμούς του.

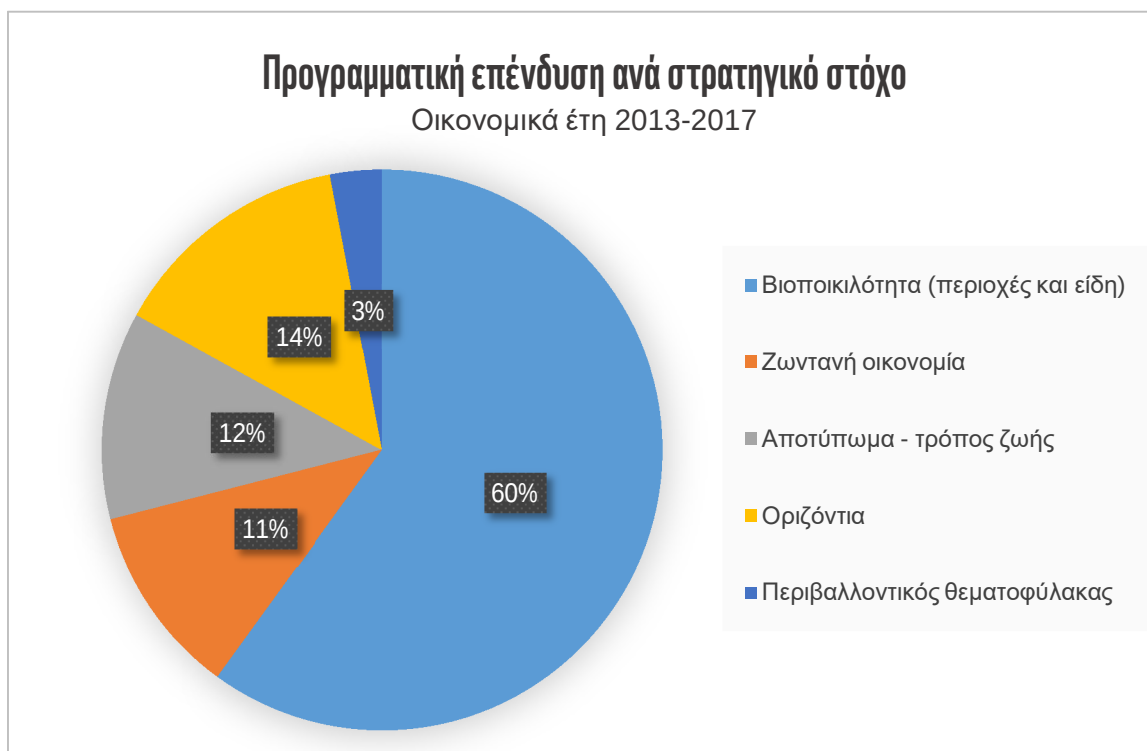
Κατά τη διάρκεια των τελευταίων πέντε ετών η οργάνωση υλοποίησε περισσότερα από 40 έργα, τα μισά από τα οποία αποτελούσαν νέες δράσεις. Κάποια από τα σημαντικότερα επιτεύγματα της τελευταίας πενταετίας αξίζουν ιδιαίτερη μνεία – μια σειρά επιδραστικών εκστρατειών για θέματα πολιτικής, η ανάπτυξη ενός φιλόδοξου θαλάσσιου προγράμματος, οι προσπάθειες για σταδιακή κατάργηση του λιγνίτη σε εθνικό επίπεδο, η ευρείας κλίμακας εφαρμογή μιας σειράς δράσεων ευαισθητοποίησης, η ενεργή συμμετοχή μας σε ζητήματα πολιτικής δασών και βιοποικιλότητας.

Εξίσου αξιοσημείωτα επιτεύγματα των τελευταίων πέντε ετών αποτελούν οι διεθνείς δράσεις μας – μεταξύ των οποίων ο ρόλος μας στη δημιουργία καταπιστεύματος (Conservation Trust Fund) για την προστασία της διασυνοριακής περιοχής [Πρεσπών](#), η πρωτοβουλία για την ελάφρυνση του χρέους της Ελλάδας στο πλαίσιο συμφωνίας για επίτευξη των στόχων για τη βιώσιμη ανάπτυξη, ο συντονιστικός ρόλος μας στη [Θαλάσσια Μεσογειακή Πρωτοβουλία του WWF](#), και η οργάνωση μιας μεσογειακής πρωτοβουλίας για τους μικρούς νησιωτικούς υγροτόπους.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει συνοπτικά τα κύρια αποτελέσματα του προγράμματός μας κατά την τελευταία πενταετία.

Στρατηγικοί στόχοι	Κύρια αποτελέσματα
Στόχοι 1 & 2: Βιοποικιλότητα	- ο Κύρωση από τη Βουλή της διεθνούς συμφωνίας για τη δημιουργία του διασυνοριακού Πάρκου Πρεσπών. - ο Προστασία των μικρών νησιωτικών υγροτόπων με Προεδρικό Διάταγμα και το ψήφισμα Ραμσάρ της 12ης Διάσκεψης των συμβαλλόμενων μερών. - ο Αποφυγή ή μείωση σοβαρών απειλών για τη βιοποικιλότητα: αλλαγές χρήσεων γης στον Κυπαρισσιακό Κόλπο, άμεσες απειλές προς τα αρπακτικά πουλιά στη Θράκη, καταστροφή μικρών νησιωτικών υγροτόπων, κ.λπ. - ο Δημιουργία καταπιστεύματος (conservation trust fund) για την προστασία των Πρεσπών (PONT). - ο Υιοθέτηση Εθνικής Στρατηγικής για τη Βιοποικιλότητα 2014-2029 (η οποία ενσωμάτωσε σχόλια και προτάσεις μας). - ο Επιτυχής εφαρμογή της οικοσυστημικής προσέγγισης διαχείρισης στη θαλάσσια προστατευόμενη περιοχή της Γυάρου.
Στόχοι 3 & 4: Βιώσιμο μέλλον	- ο Δρομολόγηση πρωτοβουλίας μείωσης του χρέους της Ελλάδας, για μια ζωντανή οικονομία. - ο Βελτίωση του τρόπου ζωής χιλιάδων πολιτών προς μια κατεύθυνση φιλική προς το περιβάλλον, με κινητήριο μοχλό την εκστρατεία «Καλύτερη ζωή». - ο Εκπόνηση μελετών/εργασιών καίριας σημασίας για τη διαμόρφωση καλύτερων πολιτικών (όραμα για τη ζωντανή οικονομία, σχέδιο για το μέλλον της Δ. Μακεδονίας στη μεταλιγνιτική εποχή). - ο Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο καταψηφίζει την επιδότηση των νέων λιγνιτικών μονάδων με δωρεάν δικαιώματα εκπομπών, και ψηφίζει υπέρ της ίδρυσης ενός Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης για τη βιώσιμη μετάβαση στη μεταλιγνιτική εποχή των οικονομιών των περιοχών που τώρα ζουν από τον άνθρακα. - ο Ευαισθητοποίηση περισσότερων από 20.000 μαθητών για το αποτύπωμα του τρόπου ζωής. - ο Σύσταση του προγράμματος βελτίωσης βιωσιμότητας αλιευτικών στόλων και του πρώτου προγράμματος υπεύθυνης υδατοκαλλιέργειας στη Μεσόγειο. - ο Καίριας σημασίας δράσεις για τη βιώσιμη προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, οι οποίες περιλαμβάνουν πιλοτικές μελέτες και εφαρμογή σε Δαδιά και Τήλο.
Στόχος 5: Περιβαλλοντικός θεματοφύλακας	- ο Αποτελεσματική προστασία του εθνικού και ευρωπαϊκού νομοθετικού πλαισίου από πιέσεις για απορρύθμιση. - ο Δικαστική νίκη στην εκτροπή του Αχελώου. - ο Προσδιορισμός των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης σε συνεργασία με φορείς λήψης αποφάσεων σε όλη την Ευρώπη.

Συνολικά, μεταξύ των οικονομικών ετών 2013-2017 επενδύθηκαν στο πρόγραμμά μας σχεδόν €10 εκατ., τα περισσότερα από τα οποία διοχετεύθηκαν σε δράσεις διατήρησης της βιοποικιλότητας.

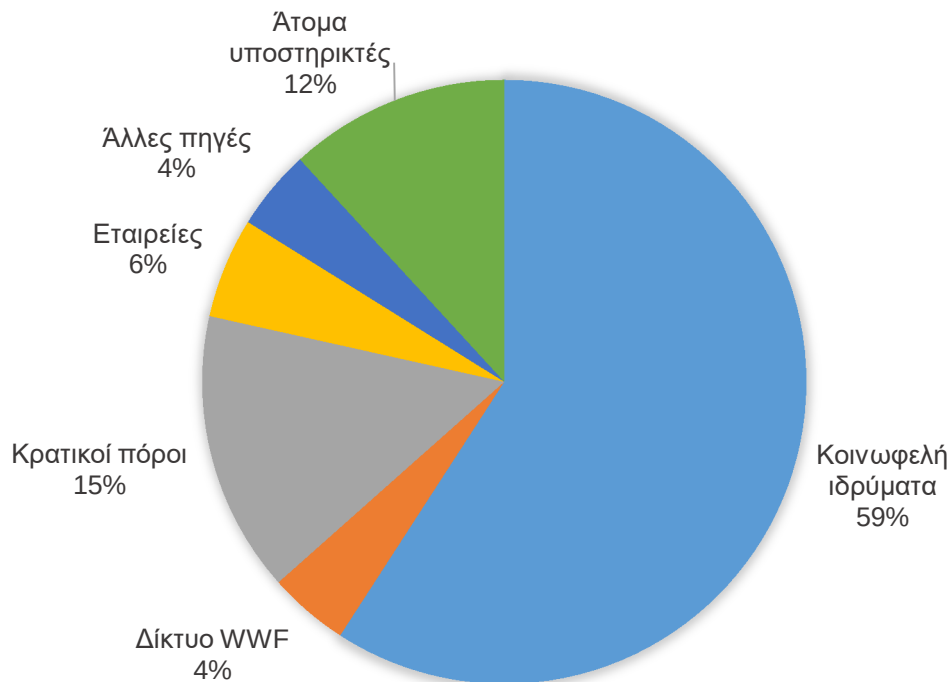

Το μεγαλύτερο μέρος των πόρων αυτών προήλθε από συμφωνίες με διεθνή κοινωφελή ιδρύματα, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το διεθνές δίκτυο του WWF.

Καταβλήθηκαν επίσης τεράστιες προσπάθειες για προσέλκυση χρηματοδότησης από ιδιώτες, οι οποίες οδήγησαν σε αύξηση της βάσης των υποστηρικτών μας, ακόμη και μέσα στις τρέχουσες συνθήκες οικονομικής κρίσης. Το εντυπωσιακό αυτό αποτέλεσμα λειτούργησε σταθεροποιητικά για τα αδέσμευτα έσοδά μας και οφείλεται στις εντατικές «πρόσωπο με πρόσωπο» (F2F) εκκλήσεις μας για ενίσχυση που είχαν καθοριστικό ρόλο στην αύξηση των τακτικών συνδρομών σε σχέση με τις έκτακτες εισφορές.

Συνολικά έσοδα ανά τομέα

Οικονομικά έτη 2013-2017

Στη λεπτομερή αξιολόγηση της στρατηγικής για την περίοδο των οικονομικών ετών 2013-2017, που πραγματοποίησε ο εξωτερικός αξιολογητής Pratik Bhatnagar, επισημάνθηκαν τα ακόλουθα θετικά σημεία:

- Ο στρατηγικός προγραμματισμός του WWF Ελλάς για την περίοδο 2013-2017 υλοποιήθηκε με επιτυχία.
- Εκ των υστέρων, επρόκειτο για στρατηγική υψηλού κινδύνου, τον οποίο η οργάνωση αντιστάθμισε μέσω της υγιούς οικονομικής διαχείρισης, της προσεκτικής επιλογής των έργων και της στοχευμένης στρατηγικής εξεύρεσης πόρων.
- Η στρατηγική έθεσε με επιτυχία τις βάσεις για τη μετάβαση σε μια ζωντανή οικονομία.
- Η στρατηγική δρομολόγησε με επιτυχία πιλοτικές δράσεις καίριας σημασίας, με σοβαρές προοπτικές να λειτουργήσουν ως μοντέλα βιώσιμης παραγωγής.
- Η οργάνωση κατάφερε να επεκτείνει τις δράσεις της και να τις εντάξει σε ένα ενιαίο πλαίσιο για τη διατήρηση των θαλάσσιων πόρων της Μεσογείου, αναλαμβάνοντας συντονιστικό ρόλο στην Ελλάδα και στο δίκτυο του WWF.
- Η οργάνωση κατάφερε να επισημάνει, να παρακολουθήσει και σε αρκετές περιπτώσεις να αποτρέψει την απώλεια περιβαλλοντικού κεκτημένου, μέσω της ενεργού, έγκαιρης και δυναμικής νομικής και πολιτικής δράσης της.
- Η οργάνωση κατάφερε να διατηρήσει τη θεσμική σταθερότητά της κατά τη διάρκεια της κρίσης και ενίσχυσε σημαντικά τον ρόλο της στην Ελλάδα.

Πέραν των θετικών αυτών σημείων, η αξιολόγηση επισήμανε επίσης την ανάγκη ενίσχυσης ενός συνεκτικού πλαισίου για τις νέες πρωτοβουλίες, διαδικασίες για πιο έγκαιρη λήψη αποφάσεων,

αναθεώρησης της οργανωτικής δομής, πιο αποτελεσματικής αντιμετώπισης της ανάγκης για ισορροπία μεταξύ της επαγγελματικής και της προσωπικής ζωής των στελεχών της οργάνωσης.

Εξωτερικό και εσωτερικό περιβάλλον

Αντίστοιχα με την προηγούμενη πενταετία, τα επόμενα πέντε χρόνια στην Ελλάδα αναμένεται να χαρακτηρίζονται από πολιτική και οικονομική αστάθεια, κοινωνικές αντιξοότητες και ισχνές αναπτυξιακές προοπτικές. Το ευρωπαϊκό πολιτικό και οικονομικό περιβάλλον στην Ευρώπη θα συνεχίσει να λειτουργεί υπό πίεση, δεδομένου ότι οι πολιτικές συνθήκες στην ΕΕ είναι σε μεγάλο βαθμό απρόβλεπτες. Με λίγα λόγια, οι συνθήκες που επικρατούσαν τα τελευταία χρόνια πρέπει να θεωρούνται ως «νέα κανονικότητα».

Λειτουργώντας μέσα σε αυτές ακριβώς τις συνθήκες, το WWF Ελλάς πρέπει όχι μόνο να συνεχίσει τις σημερινές του δραστηριότητες, αλλά και να εξασφαλίσει την οικονομική βιωσιμότητά του, με τον σημαντικότερο εταίρο του (Ίδρυμα ΜΑΒΑ) να σταματά τη λειτουργία του το 2022. Παράλληλα θα πρέπει να εντάξει το πρόγραμμά του στο νέο διεθνές πλαίσιο του WWF. Η σύνθετη αυτή πρόκληση μπορεί να αντιμετωπιστεί με επιτυχία μόνο εάν προσδιοριστούν και αναπτυχθούν τα δυνατά σημεία και αξιοποιηθούν σημαντικές ευκαιρίες. Συγχρόνως, είναι απαραίτητο να ελεγχθούν και περιοριστούν οι αρνητικές επιπτώσεις των εξωτερικών απειλών και να ξεπεραστούν οι εσωτερικές αδυναμίες.

Στο πρώτο στάδιο κατάρτισης της στρατηγικής πραγματοποιήθηκε ανάλυση SWOT, η οποία συνοψίζεται ως εξής:

WWF Ελλάς: ισχυρά σημεία και αδυναμίες

- Αναγνώριση του WWF Ελλάς ως μιας οργάνωσης αξιόπιστης και φερέγγυας, με κυρίαρχο πνεύμα συνεργασίας, ισχυρούς δεσμούς με το διεθνές δίκτυο και πρόγραμμα με διεθνή σημασία.
- Ισχυρή οργάνωση και επιτυχημένη παρουσία στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, παρά το γεγονός ότι η ταυτότητά του WWF Ελλάς δεν είναι ξεκάθαρη και δεν επικοινωνούνται επαρκώς τα αποτελέσματα του προγράμματος. Αυτό οφείλεται εν μέρει στην έλλειψη ολοκληρωμένου σχεδιασμού για δράσεις επικοινωνίας.
- Πρόγραμμα που προσελκύει ευρύ φάσμα χορηγών, χωρίς όμως ακόμα να ενθαρρύνει οικονομική υποστήριξη μεγάλης κλίμακας από ιδιώτες.
- Οργανωτική δομή που εξασφαλίζει την υγιή οικονομική διαχείριση και την εφαρμογή αυστηρών μηχανισμών λογοδοσίας και διαφάνειας, όμως εμφανίζει χαλαρό εσωτερικό συντονισμό των ροών εργασίας και των λειτουργιών και αδυναμίες που αφορούν τον σαφή προσδιορισμό των περιοχών ευθύνης και της διαδικασίας λήψης αποφάσεων. Εντοπίζονται σημεία συμφόρησης που μειώνουν την οργανωτική ετοιμότητα.
- Ιδιαίτερα ευρύ πρόγραμμα που χαρακτηρίζεται από καινοτομία, γρήγορα αντανakλαστικά και συστηματικές προδραστικές/μακροπρόθεσμες δράσεις, που όμως δεν ταυτίζεται πάντα με μια ενιαία συνολικότερη παρέμβαση και κάποιες φορές εμφανίζει αδυναμίες σε επίπεδο τοπικής δράσης και συμμετοχής της κοινωνίας.

Ο κόσμος γύρω μας: ευκαιρίες και απειλές

- Ενώ οι διεθνείς προτεραιότητες για τη βιώσιμη ανάπτυξη αναπτύσσονται δυναμικά, καταγράφεται αποδυνάμωση βασικών θεσμών και μηχανισμών, καθώς και αρνητικές εξελίξεις στο περιβαλλοντικό δίκαιο και την πολιτική σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.
- Η εθνική πολιτική αστάθεια και η οικονομική κατάρρευση, σε συνδυασμό με το πολύ αβέβαιο μέλλον της ΕΕ, καθιστούν ιδιαίτερα ευμετάβλητο το περιβάλλον δραστηριοποίησης και μπορούν να απειλήσουν άμεσα τη βιωσιμότητα της οργάνωσης. Συγχρόνως, η νέα οικονομική κατάσταση στην Ελλάδα μπορεί να ευνοήσει την καινοτόμο επιχειρηματικότητα που αντιμετωπίζει τη φύση ως πολύτιμο κεφάλαιο, ενώ κάποιες θετικές εξελίξεις (π.χ. επέκταση του θαλάσσιου δικτύου Natura 2000) προσφέρουν και αυτές νέες ευκαιρίες για το έργο μας.
- Το 'παραδοσιακό' περιβαλλοντικά επιβλαβές μοντέλο ανάπτυξης κυριαρχεί.
- Οι αλλαγές στο διεθνές δίκτυο του WWF καθιστούν το έργο μας ακόμα πιο αναγκαίο και αυξάνουν τις ευκαιρίες για διεθνή στήριξη και συνεργασία.
- Παρόλο που ο ρόλος των ΜΚΟ στην περιβαλλοντική πολιτική της ΕΕ έχει ενισχυθεί, ο τομέας των περιβαλλοντικών ΜΚΟ στην Ελλάδα βρίσκεται σε δύσκολη κατάσταση λόγω της έλλειψης δυνατοτήτων και του ασαφούς πλαισίου περί τον ρόλο, τα κίνητρα και την απόδοση των ΜΚΟ. Αυτό αντανakλάται επίσης στην έλλειψη εμπιστοσύνης προς κοινωφελή ιδρύματα με εδραιωμένη παρουσία στην ελληνική κοινωνία.
- Τα νέα μέσα επικοινωνίας και η αυξανόμενη επιρροή των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, σε συνδυασμό με την ανάγκη των μέσων μαζικής ενημέρωσης και του κοινού για αξιόπιστες πηγές πληροφοριών, αυξάνουν τη δυνατότητα διεξόδου μας στο κοινό και την παρουσία μας στον δημόσιο διάλογο. Την ίδια στιγμή, βρισκόμαστε σε έναν συνεχή αγώνα ενάντια σε ψευδείς ειδήσεις και θεωρίες συνωμοσίας, ενώ ο λεγόμενος περιβαλλοντικός «ακτιβισμός του καναπέ» (slacktivism) μπορεί να έχει αρνητικό αντίκτυπο στην αποτελεσματικότητα των περιβαλλοντικών εκστρατειών.
- Το κοινό δείχνει μεγαλύτερη προθυμία να προσφέρει εθελοντική εργασία και να συμμετάσχει σε πραγματικές δράσεις και τοπικές πρωτοβουλίες. Και πάλι όμως, το περιβάλλον παραμένει χαμηλό στις ατομικές προτεραιότητες των πολιτών και η θετική στάση τους δεν μεταφράζεται απαραίτητα σε οικονομική υποστήριξη.

Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΑΣ ΓΙΑ 2018-2022

Ευρύτερο πλαίσιο

Το ευρύτερο πλαίσιο της στρατηγικής του WWF Ελλάς για την περίοδο των οικονομικών ετών 2018-2022 (Ιούλιος 2017 – Ιούνιος 2022) συνοψίζεται στο ακόλουθο διάγραμμα:

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ 2018 - 2022

Στοχεύουμε να γίνουμε

Καταλύτες για αποτελεσματική αλλαγή Εξαιρετικό εργασιακό περιβάλλον Ηγετική δύναμη στην κοινωνία πολιτών Πρωτοπόροι στην περιβαλλοντική σκέψη Υπερασπιστές του περιβάλλοντος ως προτεραιότητας Ελκυστική οργάνωση για υποστήριξη Διαμορφωτές αποτελεσματικών συνεργασιών Αρχιτέκτονες και καταλύτες λύσεων Υποδειγματικά διαφανείς Ενεργό μέλος του δικτύου WWF Υπερασπιστές της περιβαλλοντικής δημοκρατίας

Προστατεύουμε το κοινό μας σπίτι

Μαζί για έναν ζωντανό πλανήτη

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΣ

Προστατεύουμε τη φυσική μας κληρονομιά		Χτίζουμε βιώσιμο μέλλον		Κρατάμε περιβαλλοντική άμυνα
Στόχος 1 Προστασία σημαντικών περιοχών	Στόχος 2 Διατήρηση ειδών προτεραιότητας	Στόχος 3 Βελτίωση του τρόπου ζωής	Στόχος 4 Προώθηση μιας ζωντανής οικονομίας	Στόχος 5 Περιβαλλοντικός θεματοφύλακας
ΟΡΓΑΝΩΣΙΑΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ				
Επίτευξη και διατήρηση οικονομικής βιωσιμότητας	Κοινωνική συμμετοχή – αύξηση των υποστηρικτών μας	Ανάδειξη διαφάνειας και λογοδοσίας	Χτίζουμε μια ισχυρή ταυτότητα για την οργάνωση	Βελτιώνουμε την αποτελεσματικότητα & ενισχύουμε τις λειτουργίες
ΟΙ ΑΞΙΕΣ ΜΑΣ				
Βάση μας: η γνώση και η επιστήμη	Αισιοδοξία	Αποφασιστικότητα	Συμμετοχικότητα	Λογοδοσία
				Προσανατολισμός μας: οι λύσεις

Πρόγραμμα

Το 2012 καθορίστηκαν δύο κεντρικοί στρατηγικοί στόχοι για το 2025. Σε συμφωνία με το διεθνές προγραμματικό πλαίσιο του WWF, οι στόχοι αυτοί αφορούν αφενός τη διατήρηση της βιοποικιλότητας (περιοχές, είδη) και αφετέρου το αποτύπωμα (παραγωγή, κατανάλωση). Καθορίστηκε επιπλέον ένας οριζόντιος στόχος με τίτλο «περιβαλλοντικός θεματοφύλακας» που αφορά την περιβαλλοντική διάσταση της οικονομικής κρίσης.

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΣ				
ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΥΜΕ ΤΗ ΦΥΣΙΚΗ ΜΑΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ		ΧΤΙΖΟΥΜΕ ΒΙΩΣΙΜΟ ΜΕΛΛΟΝ		ΚΡΑΤΑΜΕ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ
Σημαντικές περιοχές	Είδη προτεραιότητας	Τρόπος ζωής	Ζωντανή οικονομία	Περιβαλλοντικός θεματοφύλακας

Αυτοί οι κεντρικοί στρατηγικοί στόχοι για το 2025 παραμένουν αναγκαίοι και άμεσα σχετιζόμενοι τόσο με τις εθνικές περιβαλλοντικές συνθήκες, όσο και με το διεθνές πρόγραμμα

του WWF, επομένως εξακολουθούν να δίνουν το ευρύτερο πλαίσιο της στρατηγικής μας. Το αφήγημα και το περιεχόμενο του πλαισίου αυτού έχουν διαμορφωθεί έτσι ώστε να λειτουργήσουν ως άξονες για την εφαρμογή του προγράμματός μας μέσα στην επόμενη πενταετία.

Κεντρικός στόχος 2025: Προστατεύουμε τη φυσική μας κληρονομιά

Το WWF Ελλάς συμβάλλει αποτελεσματικά στην υλοποίηση μέτρων ζωτικής σημασίας για τη διατήρηση των βασικών οικοσυστημάτων και ειδών και την καλύτερη διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος της Ελλάδας.

Το σύνολο της ελληνικής επικράτειας αποτελεί μέρος της Μεσογείου, μιας από τις οικολογικά πιο σημαντικές περιοχές του πλανήτη, η οποία αναγνωρίζεται διεθνώς ως εστία βιοποικιλότητας (biodiversity hotspot). Μάλιστα, σε σχέση με άλλες εστίες βιοποικιλότητας έχει δεχθεί την πιο μακρόχρονη και ευρεία επίδραση από τη συνεχή παρουσία του ανθρώπου. Στη Μεσόγειο μαθαίνουμε πολλά για την αλληλεπίδραση ανθρώπου-φύσης.

Οι περισσότεροι γνωστοί τομείς οικονομικής δραστηριότητας στη Μεσόγειο αναμένεται να αναπτυχθούν μέσα στα επόμενα χρόνια. Κατά συνέπεια, η χρήση της γης, της θάλασσας και των φυσικών πόρων θα ενταθεί και αναμένεται να υπάρξει ανταγωνισμός για τον χώρο ανάμεσα σε φυσικούς χερσαίους και θαλάσσιους οικοτόπους και είδη. Την ίδια στιγμή, οι μικρές κλίμακας δραστηριότητες περιορίζονται και εγκαταλείπονται, καταργώντας την ποικιλομορφία του χαρακτηριστικού μωσαϊκού της Μεσογείου. Παρότι οι αλλαγές αυτές μπορεί να μη δείχνουν σημαντικές, τα καθαρά αριθμητικά στοιχεία δείχνουν ότι αλλοιώνονται τα θεμέλια της πλούσιας βιοποικιλότητας της Μεσογείου. Η δημιουργία χώρου για τη φύση και η διατήρηση της ποικιλομορφίας του τοπίου στη Μεσόγειο αποτελεί ακόμη μεγαλύτερη πρόκληση λόγω της κλιματικής αλλαγής και γεννά την ανάγκη για δράσεις ενίσχυσης της συνδεσιμότητας των οικοτόπων και της ανθεκτικότητας και προσαρμογής των οικοσυστημάτων.

Οι πιέσεις που ασκούνται στη Μεσόγειο από την ανθρώπινη δραστηριότητα δεν μπορούν να συνδεθούν με ένα συγκεκριμένο εμπορικό είδος ή μια συγκεκριμένη απειλή, αλλά αποτελούν ένα σύνθετο σύνολο μικρότερων πιέσεων που πρέπει να αντιμετωπιστούν με ολοκληρωμένη προσέγγιση. Μια τέτοια προσέγγιση περιλαμβάνει την κάλυψη των κενών γνώσης μέσω της έρευνας, τη διερεύνηση των νέων προκλήσεων, την υλοποίηση δράσεων διατήρησης που εφαρμόζουν καινοτόμες και ρηξικέλευθες λύσεις και την εφαρμογή πρωτοβουλιών που αφορούν δράσεις πολιτικής και προώθησης του σκοπού μας για την αποτελεσματική προστασία και διαχείριση των φυσικών πόρων. Το WWF Ελλάς, μέσω της συνεργασίας του με ευρύ φάσμα εταίρων και ενδιαφερόμενων φορέων και μέσω των δράσεων που επιδιώκουν τη συμμετοχή της ευρύτερης κοινωνίας και των τοπικών κοινοτήτων, εστιάζει στη διατήρηση και, όπου είναι απαραίτητο, στην αποκατάσταση των ποικίλων οικοτόπων και ειδών της Ελλάδας, ως αναπόσπαστων στοιχείων της Μεσογείου. Εστιάζει επίσης στην εδραίωση του νομοθετικού και πολιτικού πλαισίου σε ό,τι αφορά την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, και επιχειρεί μέσω του έργου του να βελτιώσει τη λειτουργικότητα, τον τρόπο λειτουργίας και τη συνδεσιμότητα του εθνικού συστήματος προστατευόμενων περιοχών.

Οι δύο στόχοι βιοποικιλότητας, οι οποίοι εστιάζουν σε σημαντικές περιοχές και είδη προτεραιότητας, εξυπηρετούν αυτήν ακριβώς την επιδίωξη. Για την επίτευξή τους αξιοποιούμε τον τεράστιο πλούτο των επιστημονικών δεδομένων, τα καινοτόμα εργαλεία που έχουμε στη διάθεσή μας και τις προτάσεις πολιτικής που έχει διαμορφώσει η οργάνωση τα τελευταία χρόνια.

Στόχος 1: Προστασία σημαντικών περιοχών

Η ποικιλομορφία των οικοσυστημάτων της Ελλάδας και η ανθεκτικότητά τους στην κλιματική αλλαγή διατηρούνται και προστατεύονται αποτελεσματικά, ενώ εξασφαλίζονται οφέλη για τους ανθρώπους.

Το WWF Ελλάς θα αναπτύξει έργο σε περιοχές προτεραιότητας, με στόχο να διαφυλάξει την ποικιλομορφία των οικοσυστημάτων που καθιστούν τη Μεσόγειο διεθνούς σημασίας εστία βιοποικιλότητας, με μοναδικά φυσικά χαρακτηριστικά και μεγάλη ποικιλία ειδών. Τα οικοσυστήματα αυτά περιλαμβάνουν τη Μεσόγειο Θάλασσα, τις ποικίλες εκφάνσεις του μεσογειακού μωσαϊκού στα χερσαία τοπία, τα δασικά και παράκτια οικοσυστήματα και τους νησιωτικούς υγροτόπους. Αποτελούν επίσης ενδιαιτήματα ειδών που το WWF Ελλάς αναγνωρίζει ως είδη προτεραιότητας. Δεδομένου ότι το WWF Ελλάς εφαρμόζει οικοσυστημική προσέγγιση, είναι ζωτικής σημασίας οι προσπάθειες για τη διατήρηση των ειδών και των ενδιαιτημάτων τους να ενταχθούν στο πλαίσιο αυτού του στόχου.

Για την περίοδο 2018-2022, το WWF Ελλάς σχεδιάζει μια σειρά διαφορετικών προσεγγίσεων, που περιλαμβάνουν δράσεις πολιτικής, δράσεις πεδίου και έρευνα για την κάλυψη κενών γνώσης και την εφαρμογή μέτρων διατήρησης του φυσικού περιβάλλοντος, υλοποίηση καινοτόμων δράσεων και καλλιέργεια της συμμετοχής, ευαισθητοποίησης και ανάπτυξης των δυνατοτήτων των ενδιαφερομένων μερών και του ευρύτερου κοινού.

Το WWF Ελλάς θα καταβάλει προσπάθειες να αντιμετωπίσει τις άμεσες απειλές, όπως οι [δασικές πυρκαγιές](#) και η αλλαγές χρήσεων γης σε χερσαίους και παράκτιους οικοτόπους, και να προτείνει λύσεις για τη διατήρηση ή αποκατάσταση της οικολογικής τους ακεραιότητας, την προώθηση της αειφόρου διαχείρισής τους και την ενίσχυση της ανθεκτικότητας και προσαρμοστικότητάς τους, δεδομένης ιδίως της κλιματικής αλλαγής. Στο πλαίσιο αυτό, το WWF Ελλάς θα αξιοποιήσει τις γνώσεις και την εξειδίκευσή του στην πρόληψη των δασικών πυρκαγιών και την αποκατάσταση των καμένων περιοχών, θα συνεργαστεί με τα γραφεία του WWF στη Μεσόγειο και θα αναπτύξει μια νέα πρωτοβουλία μεγάλης κλίμακας για τη διατήρηση των παράκτιων οικοτόπων.

Συγχρόνως, το WWF Ελλάς θα συνεχίσει τις δράσεις πεδίου στη [Δαδιά](#) και τη [Γυάρο](#), επιδιώκοντας σε κάθε περίπτωση να δημιουργήσει διάδοχα προγράμματα που θα προσελκύουν την ενεργή συμμετοχή των σχετικών ενδιαφερόμενων φορέων. Στη Δαδιά θα συνεχιστούν οι δράσεις που αφορούν την αντιμετώπιση των σοβαρών απειλών για τα ενδιαιτήματα των αρπακτικών, όπως τα δηλητηριασμένα δολώματα και ο λανθασμένος σχεδιασμός αιολικών πάρκων, καθώς και τις πρακτικές δασικής διαχείρισης. Στη Γυάρο, θα συνεχίσουμε να εφαρμόζουμε το καινοτόμο σύστημα ελέγχου και παρακολούθησης, ενώ παράλληλα θα υιοθετήσουμε στη νέα προστατευόμενη περιοχή μια νέα οικοσυστημική προσέγγιση διαχείρισης, με στόχο τη διατήρηση της βιοποικιλότητας της περιοχής και παράλληλα την υποστήριξη των τοπικών πηγών εισοδήματος των κατοίκων.

Όσον αφορά τα ενδιαιτήματα της θαλάσσιας χελώνας [Caretta caretta](#), το WWF Ελλάς συνεχίζει να προστατεύει την παραλία των Σεκανίων της Ζακύνθου. Θα επιδιώξουμε επίσης να καλύψουμε κρίσιμα κενά γνώσης ως προς την κατάσταση διατήρησης των σημαντικότερων παραλιών ωτοκίας.

Όσον αφορά τους [νησιωτικούς υγροτόπους](#), το πρόγραμμα αποκτά μεσογειακή κλίμακα, προκειμένου να επαναλάβει την επιτυχημένη προσέγγιση που ολοκληρώθηκε τα προηγούμενα χρόνια, και να προωθήσει την εφαρμογή του σχετικού ψηφίσματος Ραμσάρ που υποστηρίχθηκε από το WWF Ελλάς.

Οι δράσεις στο πλαίσιο αυτού του στόχου περιλαμβάνουν την [πολιτική για το φυσικό περιβάλλον](#), με ιδιαίτερη έμφαση στην εγκαθίδρυση ενός αποτελεσματικού εθνικού συστήματος προστατευόμενων περιοχών, που θα ενσωματώνει εναλλακτικά συστήματα διαχείρισης συγκεκριμένων περιοχών, προώθηση των κατάλληλων πολιτικών για κάθε προτεραιότητα (χερσαίο περιβάλλον, θαλάσσιο περιβάλλον, νησιωτικοί υγροτόποι) και εφαρμογή μιας οικοσυστημικής προσέγγισης διαχείρισης στον θαλάσσιο και χερσαίο χωροταξικό σχεδιασμό. Παράλληλα, το WWF Ελλάς θα συνεχίσει να παρακολουθεί και να προασπίζεται την σωστή εφαρμογή της κοινοτικής και εθνικής νομοθεσίας για το φυσικό περιβάλλον, συμμετέχοντας σε κοινές διεθνείς δράσεις του δικτύου του WWF, προκειμένου να διασφαλίσει ότι η προστασία μεταφράζεται σε δράση και αποτελεσματική διατήρηση.

Επιπλέον, το WWF Ελλάς θα αναλάβει ακόμα πιο ενεργή δράση για την ενσωμάτωση της διατήρησης της βιοποικιλότητας σε μοντέλα λήψης αποφάσεων και ανάπτυξης, και σε τομεακές πολιτικές, ιδίως σε προστατευόμενες περιοχές όπου θα ερευνώνται και θα προωθούνται τα κοινωνικοοικονομικά οφέλη.

Για να επιτύχει μέγιστο αντίκτυπο, το WWF Ελλάς θα επιδιώξει μέσω του έργου του για την προστασία συγκεκριμένων οικοτόπων και περιοχών, να καλλιεργήσει τις συνθήκες εκείνες που θα επιτρέψουν την μεταφορά και αναπαραγωγή πετυχημένων περιπτώσεων σε άλλες περιοχές της Ελλάδας. Το WWF Ελλάς θα επικοινωνεί ενεργά τα οφέλη των υγιών οικοσυστημάτων και των προστατευόμενων περιοχών και θα δημοσιοποιεί στο κοινό τις περιπτώσεις των επιτυχημένων δράσεων. Το κοινό-στόχος θα περιλαμβάνει τους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων και τους τοπικούς ενδιαφερόμενους φορείς σε άλλους σημαντικούς τομείς, που αποτελούν πρόσφορο έδαφος για την επανάληψη τους, καθώς και το ευρύ κοινό.

Στόχος 2: Διατήρηση ειδών προτεραιότητας

Η κατάσταση διατήρησης των ειδών προτεραιότητας διατηρείται και/ή βελτιώνεται, ενώ η άγρια πανίδα και οι άνθρωποι συνυπάρχουν αρμονικά.

Το WWF Ελλάς θα εργαστεί στον τομέα της διατήρησης των ειδών με στόχο τη διατήρηση και/ή βελτίωση της κατάστασης διατήρησής τους. Με βάση το προηγούμενο έργο μας, τα είδη στα οποία στρέφεται το κύριο ενδιαφέρον μας περιλαμβάνουν τις θαλάσσιες χελώνες, τα κητώδη, τη μεσογειακή φώκια και τα αρπακτικά. Η τελική λίστα μπορεί να περιλαμβάνει και άλλα είδη, από τη λίστα ειδών προτεραιότητας του WWF, που θα καθοριστούν από το [Wildlife Practice](#) του WWF, καθώς και άλλα είδη με μεγάλη οικολογική, οικονομική ή πολιτιστική σημασία.

Οι δράσεις στο πλαίσιο αυτού του στόχου θα επικεντρώνονται επίσης στην προώθηση της αρμονικής συνύπαρξης μεταξύ ανθρώπων και άγριας ζωής, στοχεύοντας σε λύσεις επωφελείς για όλους, που θα προωθούν τις πρακτικές συνδιαχείρισης. Με τον τρόπο αυτό θα αντιμετωπίσουμε τις συγκρούσεις που οδηγούν σε άμεσες (π.χ. εσκεμμένη θανάτωση φώκιας) ή έμμεσες (π.χ. δηλητηριασμένα δολώματα για αρπακτικά) απειλές σε βασικά είδη αλλά και σε οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις στις τοπικές κοινότητες.

Οι παραπάνω καταστάσεις θα αντιμετωπιστούν μέσω δράσεων πεδίου (π.χ. συμπληρωματική παροχή τροφής στα αρπακτικά), στις οποίες περιλαμβάνεται η έρευνα (π.χ. μεταναστευτικές διαδρομές της χελώνας καρέτας), και οριζόντιων δράσεων πολιτικής και προώθησης του σκοπού μας, οι οποίες στοχεύουν στην εξάλειψη των σημείων συμφόρησης που παρεμποδίζουν την εφαρμογή της νομοθεσίας και στην προώθηση πρακτικών και αξιόπιστων λύσεων για την ανάπτυξη ενός αποτελεσματικού συστήματος διατήρησης των ειδών στην Ελλάδα. Σε όλο το φάσμα του έργου του, το WWF Ελλάς θα συνεργαστεί με τους βασικούς υπεύθυνους λήψης αποφάσεων και τους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς, επιδιώκοντας συγχρόνως την ενεργή ενδυνάμωση της κοινωνίας των πολιτών. Μέσα από δράσεις που επικοινωνούν το έργο του WWF, ενημερώνουν τους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων και ενεργοποιούν τους τοπικούς ενδιαφερόμενους φορείς, το WWF Ελλάς θα επιδιώξει την αύξηση της ευαισθητοποίησης του κοινού για τη διατήρηση των ειδών στην Ελλάδα και την κατάρριψη του μύθου της σύγκρουσης μεταξύ προστασίας των ειδών και οικονομικής ανάπτυξης.

Σημειώνεται ότι το έργο για την προστασία, διατήρηση και διαχείριση των ενδιαιτημάτων των ειδών περιλαμβάνεται στον Στόχο 1. Ο Στόχος 2 επικεντρώνεται σε άλλες απειλές, που δεν προσδιορίζονται χωρικά, καθώς και στη συνολική προστασία των ειδών.

ΣΤΟΧΟΙ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ

Ενδεικτικές δράσεις ανά τομέα παρέμβασης

Τομέας παρέμβασης	Ενδεικτικές δράσεις
Θαλάσσιο περιβάλλον	• Συνέχιση της παρουσίας μας στη θαλάσσια προστατευόμενη περιοχή της Γυάρου (παρακολούθηση, επίβλεψη, λειτουργία του σχήματος συνδιαχείρισης, εναλλακτικά σχήματα ανάπτυξης). • Διαχείριση της παραλίας ωτοκίας της καρέτα στα Σεκάνια Ζακύνθου. • Αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης και των παρεμβάσεων στους τόπους ωτοκίας των θαλάσσιων χελωνών. • Καταγραφή των πληθυσμών κητωδών. • Διεθνής διάσκεψη για τα θαλάσσια θηλαστικά και τις προστατευόμενες θαλάσσιες περιοχές (ICOMMPA). • Δράσεις πολιτικής που σχετίζονται με τις θαλάσσιες προστατευόμενες περιοχές, το θαλάσσιο δίκτυο Natura και τον χωροταξικό σχεδιασμό.
Χερσαίο περιβάλλον	• Πρωτοβουλίες για την πρόληψη των δασικών πυρκαγιών και την αποκατάσταση των καμένων περιοχών. • Σταδιακή εφαρμογή παρεμβάσεων διατήρησης και πιθανής αποκατάστασης σε παράκτιες ζώνες. • Στοχευμένη διατήρηση δασών υψηλής αξίας διατήρησης. • Καλύτερη διαχείριση του μωσαϊκού των μεσογειακών τοπίων.
Πολιτική φυσικού περιβάλλοντος	• Εκστρατεία ευαισθητοποίησης για τη βιοποικιλότητα και τις προστατευόμενες περιοχές. • Ενίσχυση του ρόλου των διαχειριστών, των υπεύθυνων λήψης αποφάσεων και των χρηστών των προστατευόμενων περιοχών. • Τεκμηρίωση και ανάλυση του κοινωνικοοικονομικού οφέλους των προστατευόμενων περιοχών. • Άσκηση πολιτικών πιέσεων και δράσεις προώθησης της μεγαλύτερης ενσωμάτωσης της βιοποικιλότητας σε επιλεγμένες πολιτικές. • Προώθηση πρακτικών ορθής διαχείρισης και συνδιαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών.
Νησιωτικοί υγρότοποι	• Συντονισμός πρωτοβουλίας σε όλη τη Μεσόγειο για τη διατήρηση των μικρών νησιωτικών υγροτόπων (Ελλάδα, Κύπρος, Κροατία, Τυνησία, Ισπανία, Τουρκία, Γαλλία, Μάλτα).
Δαδιά / Θράκη	• Αντιμετώπιση των άμεσων βασικών απειλών για τους γύπες και τα αρπακτικά (δηλητηριασμένα δολώματα, συγκρούσεις, μειωμένη διαθεσιμότητα τροφής, ηλεκτροπληξίες). • Δράσεις ώστε να γίνει συμβατή η ανάπτυξη αιολικών πάρκων στη Θράκη με την προστασία των γυπών και αρπακτικών. • Συμμετοχή και υποστήριξη του Φορέα Διαχείρισης του Εθνικού Πάρκου Δαδιάς.
Συνύπαρξη ανθρώπων – άγριας ζωής	• Αξιολόγηση προβλημάτων και σταδιακή εφαρμογή δράσεων ευαισθητοποίησης, ανάπτυξης ικανοτήτων και διάδοσης των λύσεων.
Οικοσκόπιο	• Εμπλουτισμός του περιεχομένου της βάσης δεδομένων και των τεχνικών δυνατοτήτων. • Πιθανή ανάπτυξη ηλεκτρονικής εφαρμογής βάσης δεδομένων / χαρτογράφησης για τη Μεσόγειο και προσδιορισμός του πεδίου εφαρμογής της.

Κεντρικός στόχος 2025: Χτίζουμε βιώσιμο μέλλον

Το WWF Ελλάς προωθεί βιώσιμες λύσεις για τη μείωση του οικολογικού αποτυπώματος της Ελλάδας, εστιάζοντας στην κλιματική αλλαγή, στον τρόπο ζωής και σε μια πιο ισορροπημένη σχέση μεταξύ ανθρώπου και φύσης.

Διανύουμε μια περίοδο παρατεταμένης οικονομικής και κοινωνικής κρίσης, χωρίς ορίζοντα λήξης. Το περιβάλλον κατά κόρον αντιμετωπίζεται σαν εμπόδιο ή περιττό βάρος στην πορεία της οικονομικής ανάπτυξης. Το περιβάλλον είναι ένα από τα μεγαλύτερα θύματα της κρίσης, μαζί με την απασχόληση και την κοινωνική συνοχή. Η διάσπαση της κοινωνικής συνοχής βρίσκεται σε κρίσιμο σημείο, χωρίς εύκολες λύσεις. Η αδράνεια, η αδιαφορία, ακόμα και ο αρνητισμός προς το κοινωνικό καλό, τείνουν να αποτελέσουν τον κανόνα.

Μέσα σε αυτό το ζοφερό σκηνικό, το WWF θα διατηρήσει το περιβάλλον ψηλά στις δημόσιες προτεραιότητες και θα προωθήσει τον δημόσιο διάλογο για τη βιώσιμη ανάπτυξη, μέσω του οποίου οι πολίτες, οι κοινωνικές ομάδες και οι πολιτικοί θα συνεισφέρουν τις ιδέες τους για την οικοδόμηση μιας ισχυρής, ενεργής και περιβαλλοντικά υπεύθυνης κοινωνίας. Το WWF Ελλάς θα αναπτύξει ένα ολοκληρωμένο σύνολο δράσεων:

- Από την κορυφή προς τη βάση (top-down): πραγματοποίηση πολιτικών παρεμβάσεων και καλλιέργεια συνεργειών με βασικούς ενδιαφερόμενους φορείς
- Από τη βάση προς την κορυφή (bottom-up): ενεργοποίηση της κοινωνίας για την υποστήριξη ενός πιο βιώσιμου τρόπου ζωής και οικονομικού μοντέλου.

Η προσέγγισή μας καλύπτει όλο το φάσμα της κοινωνίας και των μερών της (κοινωνικές ομάδες, επιχειρήσεις, κυβέρνηση). Ως ενεργό και δυναμικό μέλος ενός διεθνούς δικτύου, η οργάνωσή μας ακολουθεί τις ίδιες διεθνείς στρατηγικές για την προώθηση αειφόρων και αποδοτικότερων πηγών εισοδήματος και οικονομιών, βασιζόμενη στην τρίπτυχη προσέγγιση «άνθρωποι – πλανήτης – οικονομία».

Στόχος 3: Βελτίωση του τρόπου ζωής

Το οικολογικό αποτύπωμα του τρόπου ζωής μειώνεται και η ελληνική κοινωνία υιοθετεί περιβαλλοντικά υπεύθυνες συμπεριφορές.

Το έργο μας κατά την περίοδο 2013-2017 αποτέλεσε βάση για τις σημερινές δράσεις του WWF, που αφορούν το οικολογικό αποτύπωμα του τρόπου ζωής και την ευρεία ευαισθητοποίηση της κοινωνίας σε σειρά θεμάτων σχετικών με το περιβάλλον και την καθημερινή ζωή. Στο πλαίσιο της νέας στρατηγικής, το WWF θα συνεχίσει τις εντατικές ενέργειες για ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού μέσα από την ανάδειξη καλών παραδειγμάτων, την προώθηση των βέλτιστων πρακτικών αειφορίας για μείωση του οικολογικού αποτυπώματος του τρόπου ζωής, και την υλοποίηση εκπαιδευτικών δράσεων για μαθητές και σχολικές κοινότητες.

Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στον τομέα των τροφίμων και στο ζήτημα της χρήσης και απόρριψης των πλαστικών, όπου όπως αναγνωρίζει το διεθνές δίκτυο του WWF υπάρχουν μεγάλα περιθώρια επηρεασμού της κοινωνικής συμπεριφοράς, έτσι ώστε να επιτευχθούν ουσιαστικά αποτελέσματα στη μείωση του οικολογικού αποτυπώματος του τρόπου ζωής.

Η ευαισθητοποίηση της ελληνικής κοινωνίας και η κινητοποίηση των πολιτών μέσω εξωστρεφών και καινοτόμων συμμετοχικών δράσεων, η πραγματοποίηση πρότυπων παρεμβάσεων που θα μπορούσαν να επιφέρουν θετικές αλλαγές στο κυρίαρχο παράδειγμα, οδηγώντας σε έναν πιο συνειδητοποιημένο και φιλικό προς το περιβάλλον τρόπο ζωής, όπως επίσης οι εκπαιδευτικές δράσεις και η ανάπτυξη των ικανοτήτων μαθητών και ενηλίκων, θα αποτελέσουν τα βασικά στοιχεία του έργου μας στο πλαίσιο του 3ου στόχου.

Η μακροχρόνια και πολύτιμη εμπειρία από την περιβαλλοντική εκπαίδευση είναι ένα ακόμα δυνατό σημείο που θα αξιοποιήσει το WWF, με στόχο την υλοποίηση πιλοτικών έργων που θα αποτελέσουν σημείο αναφοράς για την ελληνική εκπαιδευτική κοινότητα.

Βλέποντας την επιτυχημένη κινητοποίηση των πολιτών μέσω του «GreenSpaces», της καινοτόμου εφαρμογής για συμμετοχική αξιολόγηση των αστικών χώρων πρασίνου, η οργάνωση επιδιώκει να προχωρήσει και σε άλλες παρόμοιες δράσεις που θα μπορούσαν ουσιαστικά να οδηγήσουν ένα δυναμικό τμήμα της ελληνικής κοινωνίας στο να υιοθετήσει αλλαγές που θα οδηγήσουν στη μείωση του αποτυπώματος του τρόπου ζωής.

Επιπλέον, αξιοποιώντας τις ευκαιρίες που θα προσφέρουν οι νέες κτιριακές εγκαταστάσεις του WWF, θα πραγματοποιηθεί μια σειρά δράσεων ανάπτυξης ικανοτήτων και εκπαίδευσης για μαθητές και ενήλικους, έτσι ώστε να δημιουργηθεί μια ομάδα «πρεσβευτών» που θα λειτουργεί ως μέσο διάδοσης των αξιών της οργάνωσης.

Στόχος 4: Προώθηση μιας ζωντανής οικονομίας

Οι κύριοι οικονομικοί τομείς και οι μηχανισμοί διακυβέρνησης μετασχηματίζονται προς ένα πιο βιώσιμο μοντέλο, καθιστώντας δυνατή τη μετάβαση σε μια ζωντανή οικονομία.

Καθώς η πολιτική και κοινωνική αναταραχή των τελευταίων επτά ετών έχει οδηγήσει σε πλήρη στασιμότητα την ελληνική οικονομία, το WWF Ελλάς πιστεύει ότι ο μετασχηματισμός της τελευταίας μέσω της εφαρμογής των αρχών της αειφόρου ανάπτυξης είναι πιο αναγκαίος από ποτέ, καθώς προσφέρει λύσεις για την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης.

Δύο άξονες εργασίας θα εξυπηρετήσουν αυτόν τον στόχο:

Καταρχάς, θα κινηθούμε με βάση το όραμα της «[Ζωντανής οικονομίας](#)» που αναπτύχθηκε και παρουσιάστηκε κατά την προηγούμενη στρατηγική περίοδο. Στην τρέχουσα στρατηγική περίοδο, το ενδιαφέρον εστιάζεται στην εις βάθος ανάπτυξη ορισμένων τομέων και την περαιτέρω προώθηση του σχεδίου δράσης για τη μετάβαση σε ένα πιο βιώσιμο πλαίσιο. Επιπλέον, θα αφιερώσουμε χρόνο και προσπάθεια σε δράσεις που αποσκοπούν στη μελέτη και προώθηση των αντίστοιχων περιφερειακών, εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών και ρυθμιστικών εργαλείων, οι οποίες ως οριζόντιες πολιτικές παρεμβάσεις μπορούν να αποτελέσουν θεμέλιο για τη μετάβαση σε μια πράσινη οικονομία στην Ελλάδα. Το έργο αυτό θα εστιάζει επίσης στην ανάπτυξη τεκμηριωμένων λύσεων, μέσω της συνεργασίας με ειδικούς και με βασικούς ενδιαφερόμενους φορείς, με τις οποίες θα επιδιώξουμε να αυξήσουμε την ευαισθητοποίηση των εμπλεκόμενων ομάδων-στόχων και να πείσουμε τους φορείς λήψης αποφάσεων σε όλα τα επίπεδα να στρέψουν τις ισχύουσες πολιτικές προς πιο βιώσιμες κατευθύνσεις.

Ο δεύτερος άξονας του έργου μας θα επικεντρώνεται στους κύριους οικονομικούς τομείς, επιδιώκοντας να προωθήσει τον μετασχηματισμό τους μέσω της υιοθέτησης πιο βιώσιμων πρακτικών. Για τον λόγο αυτόν, θα καταβάλουμε προσπάθειες να προκαλέσουμε τη συμμετοχή των παραγωγών, των ενδιαφερόμενων μερών, των υπεύθυνων λήψης αποφάσεων σε όλα τα επίπεδα και των τοπικών κοινοτήτων, ενώ επίσης θα σχεδιάσουμε και θα εφαρμόσουμε πιλοτικές εφαρμογές.

Στον τομέα της αλιείας θα εστιάσουμε στην επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος [βελτίωσης βιωσιμότητας στόλου](#) στην Καβάλα και στην αναπαραγωγή του σε Ελλάδα και Μεσόγειο, στην έναρξη μιας νέας δράσης για την αλιεία μικρής κλίμακας και στη συνέχιση των δράσεών μας για τα παρεμπίπτοντα αλιεύματα. Στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας θα εστιάσουμε στο πρόγραμμα βελτίωσης υπεύθυνης υδατοκαλλιέργειας και στην ανάπτυξη προτύπων αντίστοιχων με εκείνα του Aquaculture Stewardship Council, για τα μεσογειακά είδη. Τέλος, θα υλοποιήσουμε δράσεις για τη βιωσιμότητα των θαλασσινών σε συνεργασία με εταιρείες εμπορίας.

Στον ενεργειακό τομέα, το ενδιαφέρον μας στρέφεται στην [αλλαγή του ενεργειακού μίγματος της Ελλάδας](#), μέσω της σταδιακής κατάργησης των λιγνιτικών μονάδων έως το 2030, την προώθηση της δίκαιης μετάβασης των λιγνιτικών περιοχών στη μεταλιγνιτική εποχή, την αύξηση του ποσοστού των ΑΠΕ στην τελική κατανάλωση ενέργειας, και την προώθηση της εξοικονόμησης ενέργειας και της ενεργειακής απόδοσης, ως μέσων για την περαιτέρω μείωση της κατανάλωσης ενέργειας στην Ελλάδα και την ανάκτηση των χαμένων θέσεων εργασίας στον κατασκευαστικό τομέα. Θα αναπτυχθούν πιλοτικές εφαρμογές υβριδικών συστημάτων, βασιζόμενων σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, κυρίως στα ελληνικά νησιά, και καινοτόμες πλατφόρμες που αποσκοπούν στο να ξεπεράσουν τα εμπόδια της αγοράς στον τομέα της εξοικονόμησης ενέργειας.

Οι τομείς της διαχείρισης αποβλήτων, του τουρισμού, της γεωργίας και της ναυτιλίας θεωρείται ότι έχουν μεγάλο περιβαλλοντικό αντίκτυπο, όμως έχουν μεγάλα περιθώρια να γίνουν πιο βιώσιμοι. Μέσα στα επόμενα χρόνια, επομένως, πρόκειται να μελετηθούν οι πιθανές δράσεις του WWF Ελλάς στους τομείς αυτούς.

ΣΤΟΧΟΙ ΑΠΟΤΥΠΩΜΑΤΟΣ Ενδεικτικές δράσεις ανά τομέα παρέμβασης	
Τομέας παρέμβασης	Ενδεικτικές δράσεις
Ενέργεια & κλιματική αλλαγή	• Συνέχιση και αναβάθμιση του έργου μας για τη σταδιακή κατάργηση του λιγνίτη, και συγχρόνως προώθηση της δίκαιας μετάβασης στις λιγνιτικές περιοχές της Ελλάδας. • Αντιμετώπιση των εμποδίων της αγοράς στον στεγαστικό τομέα, σε ό,τι αφορά την ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων. • Πρότυπη εφαρμογή μέτρων ενεργειακής αναβάθμισης σε ιστορικά κτίρια. • Μείωση των εκπομπών ρύπων των δημόσιων κτιρίων (σχεδόν μηδενικές εκπομπές). • Με στόχο την επίτευξη 60% συμμετοχής των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην ηλεκτροπαραγωγή, προώθηση της καθαρής ενέργειας μέσα από επιδεικτικά προγράμματα και οριζόντιες πολιτικές παρεμβάσεις.
Θάλασσα	• Ολοκλήρωση του προγράμματος βελτίωσης βιωσιμότητας αλιευτικών στόλων στην Καβάλα και αναπαραγωγή του. • Ολοκλήρωση του προγράμματος βελτίωσης υπεύθυνης υδατοκαλλιέργειας και αναπαραγωγή του. • Συνεργασία με τον επιχειρηματικό τομέα για την προώθηση των βιώσιμων ψαρικών. • Σταδιακή ανάπτυξη προγραμμάτων διατήρησης ειδών ψαριών.
Αποτύπωμα τρόπου ζωής	• Συνέχιση του προγράμματος «Καλύτερη Ζωή». • Δημιουργία εφαρμογής για κινητά «Bluespaces» για τις ακτές. • Συνέχιση δράσεων για την κατανάλωση βιώσιμων ψαρικών (Fish Forward και Fish Forward 2.0). • Συνεργασία με αλυσίδες σούπερ μάρκετ για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων. • Πράσινες προμήθειες τροφίμων στον δημόσιο τομέα. • Πρόγραμμα «Green Fork» για την ευαισθητοποίηση και την ενεργή συμμετοχή των παιδιών στη βιώσιμη διατροφή. • Πρωτοβουλία για τα πλαστικά (δράσεις πολιτικής και προώθησης του σκοπού μας).

Στόχος 5: Περιβαλλοντικός θεματοφύλακας

Οι πολιτικές, νόμοι και θεσμοί καίριας σημασίας διαφυλάσσονται, και η κοινωνία αναγνωρίζει την ανάγκη για ένα κράτος περιβαλλοντικού δικαίου.

Η κρίση αποτελεί πλέον τη νέα κανονικότητα: Εν μέσω της παγκόσμιας αναταραχής, η ελληνική κρίση έχει διαβρώσει την οικονομική, πολιτική και κοινωνική σταθερότητα και έχει αποσταθεροποιήσει τις αξίες, τους θεσμούς και τη δημοκρατική διακυβέρνηση. Η «νέα κανονικότητα» περιλαμβάνει α) κυβερνήσεις που ενεργούν βιαστικά και αποφεύγουν τις συμμετοχικές διαδικασίες και τη διαφάνεια β) μεταβίβαση της ευθύνης καθορισμού των προτεραιοτήτων και της λήψης αποφάσεων στους θεσμούς, με κεντρικές απαιτούμενες

πολιτικές και νομοθετικές πρωτοβουλίες να περιγράφονται λεπτομερώς στις μνημονιακές συμφωνίες, γ) το παράδοξο φαινόμενο της αύξησης του κοινωνικού ακτιβισμού (συνήθως μη σχετιζόμενου με περιβαλλοντικούς σκοπούς) και συγχρόνως της κοινωνικής απάθειας γύρω από τις πολιτικές εξελίξεις (απόσυρση στην ιδιωτική σφαίρα).

Αποτέλεσμα αυτών είναι ότι το κυρίαρχο αφήγημα παρουσιάζει το περιβαλλοντικό δίκαιο και την περιβαλλοντική πολιτική ως πεδία παρωχημένα, γραφειοκρατικά ή υπέρμετρα ρυθμισμένα. Η απρόσκοπτη ανάπτυξη και η δημιουργία θέσεων εργασίας προωθούνται ως απόλυτες προτεραιότητες, που βάζουν σε δεύτερη μοίρα όλα τα άλλα ζητήματα, μεταξύ των οποίων και το περιβάλλον.

Οι προαναφερθείσες εξελίξεις θα συνεχίσουν να υπονομεύουν τους κρίσιμους περιβαλλοντικούς νόμους και τις πολιτικές. Οι διαδικαστικές και ουσιαστικές εγγυήσεις θα εξακολουθήσουν κατά πάσα πιθανότητα να βρίσκονται στο στόχαστρο. Οι έμμεσοι κίνδυνοι οπισθοδρόμησης θα είναι πολλοί: η αφανής ή αναποτελεσματική νομοθεσία, οι ελλείψεις σε προσωπικό και η ανεπαρκής χρηματοδότηση των ιδρυμάτων, η χαλαρή εφαρμογή των μέτρων, η έλλειψη ευαισθητοποίησης και μέτρων αποκατάστασης. Οι κίνδυνοι θα περιλαμβάνουν το «οικολογικό ξέπλυμα» (green-washing) περιβαλλοντικά επιβαρυντικών επιχειρήσεων του ιδιωτικού τομέα, την αύξηση των περιστατικών άρνησης της επιστήμης (science denialism), τη χάραξη πολιτικών που στοχεύουν στο συναίσθημα και όχι στη λογική (post-truth), και την επιδείνωση των διεθνών προοπτικών της χώρας.

Το WWF πρέπει να κάνει απολογισμό της προηγούμενης εμπειρίας του. Έχει αποκτήσει μεγάλη ελεγκτική τεχνογνωσία και έχει αγωνιστεί να επηρεάσει με κάθε τρόπο τη λήψη αποφάσεων. Έχει αλληλοεπιδράσει με τους πολίτες, τη δημόσια διοίκηση και άλλες οργανώσεις. Έχει επίσης στο ενεργητικό του ένα σύνολο νομικών δράσεων, επιτυχημένων στο μεγαλύτερο μέρος τους. Μέσα από τις επιτυχημένες δράσεις του παρελθόντος έχει διασώσει ορισμένους από τους πιο κρίσιμους νόμους και πολιτικές, ενώ ακόμη και οι μερικώς επιτυχημένες δράσεις έχουν αποτρέψει μεγάλες οπισθοδρομήσεις.

Στο συγκεκριμένο πλαίσιο, υπάρχει διαρκής ανάγκη για μια οργάνωση που δίνει μεγάλη αξία στην ανεξαρτησία και την ανοιχτή διατύπωση της γνώμης, στην ανταλλαγή γνώσεων, τη γνώση της νομοθεσίας, τη δράση που βασίζεται σε επιστημονικά στοιχεία, και τη διεθνή προοπτική. Οι παράγοντες αυτοί αποτελούν μεν αναγκαία συνθήκη, αλλά όχι ικανή: υπάρχει επίσης ανάγκη για πολίτες ενημερωμένους, που συμμετέχουν και έχουν δύναμη, όπως και για ένα ευρύτερο πλαίσιο που περιλαμβάνει το κράτος δικαίου, τη σωστή και αποτελεσματική διοίκηση, τη διαφάνεια και τα περιβαλλοντικά δικαιώματα.

Από την άποψη αυτή, μέσω της δουλειάς στο πλαίσιο του στόχου «περιβαλλοντικός θεματοφύλακας», το WWF Ελλάς πρέπει να παρακολουθεί συνεχώς την εξέλιξη των περιβαλλοντικών διαστάσεων της οικονομικής κρίσης. Οι δράσεις είναι απαραίτητο να κοινοποιούνται ευρέως και αποτελεσματικά, όχι μόνο για λόγους διαφάνειας, αλλά πρωτίστως ως εργαλείο πλατειάς ενημέρωσης για τις σημαντικές περιβαλλοντικές προκλήσεις και κοινωνικής ωρίμανσης για θετική διεκδίκηση λύσεων. Πρέπει επομένως να δημιουργηθεί ένα οικοσύστημα συνομιλητών (τόσο πολιτών όσο και οργανώσεων) που θα προάγει τον ανοιχτό διάλογο και τη στοχευμένη δράση. Η ανάσχεση της οπισθοδρόμησης της περιβαλλοντικής πολιτικής και νομοθεσίας και η διαφύλαξη των περιβαλλοντικών κατακτήσεων θα εξακολουθήσουν να αποτελούν προτεραιότητες, όμως το WWF θα πρέπει να αγωνιστεί για να εξασφαλίσει τις προϋποθέσεις που θα του επιτρέψουν να ασκεί αποτελεσματική πολιτική και να προωθεί την προστασία του περιβάλλοντος σε όλα τα επίπεδα, από τη λαϊκή βάση έως τα κυβερνητικά κέντρα λήψης αποφάσεων.

Ως οριζόντιος στόχος, ο οποίος διατρέχει συνολικά το πρόγραμμα της οργάνωσης, ο περιβαλλοντικός θεματοφύλακας επαναβεβαιώνει τον μετασχηματιστικό χαρακτήρα του, αξιοποιώντας την εμπειρία από τα σημεία-σταθμούς της προηγούμενης στρατηγικής και στηριζόμενο στους απαραίτητους μηχανισμούς που εγγυώνται την αποτελεσματική/ορθή εφαρμογή της, ενώ συγχρόνως διατηρεί τον κεντρικό ρόλο του στην αποτελεσματική αντιμετώπιση της οπισθοδρόμησης της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και πολιτικής. Μέσα από τις κατάλληλες συνέργειες και συμμαχίες που καλλιεργούν την ευαισθητοποίηση της κοινωνίας

και τη συμμετοχική δράση, δημιουργεί τις κατάλληλες συνθήκες για συνεχή και συνειδητοποιημένη περιβαλλοντική επαγρύπνηση.

Στόχος περιβαλλοντικού θεματοφύλακα Ενδεικτικές δράσεις ανά τομέα παρέμβασης	
Τομέας παρέμβασης	Ενδεικτικές δράσεις
Δίκαιο και διακυβέρνηση	· Αλληλεπίδραση με τη Βουλή, στο πλαίσιο της νομοθετικής διαδικασίας και της άσκησης κοινοβουλευτικού ελέγχου. · Δημιουργία κόμβων γνώσης για τα περιβαλλοντικά δικαιώματα και την άσκησή τους, καθώς και για συγκεκριμένες πτυχές του περιβαλλοντικού δικαίου. · Ευαισθητοποίηση για την περιβαλλοντική νομοθεσία. · Νομική δράση εστιασμένη σε συγκεκριμένα σοβαρά ζητήματα. · Ετήσια έκθεση περιβαλλοντικής νομοθεσίας. · «Νομικό μάτι»: πακέτο δράσεων που παρακολουθούν την κατάσταση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και πολιτικής και επικοινωνούν το περιβαλλοντικό δίκαιο προς όλους, ως κρίσιμο εργαλείο για την περιβαλλοντική δημοκρατία. · Πρόταση για βελτίωση της περιβαλλοντικής διακυβέρνησης. · Διατύπωση ενός εθνικού οράματος για τον 16ο στόχο βιώσιμης ανάπτυξης [προώθηση δίκαιων, ειρηνικών και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνιών].

Συνεισφορά του προγράμματος στους διεθνείς στόχους βιώσιμης ανάπτυξης (Sustainable Development Goals-SDGs)

Τομέας / έργο	SDG	1 NO POVERTY	2 ZERO HUNGER	3 GOOD HEALTH AND WELL-BEING	4 QUALITY EDUCATION	6 CLEAN WATER AND SANITATION	7 AFFORDABLE AND CLEAN ENERGY	8 DECENT WORK AND ECONOMIC GROWTH	11 SUSTAINABLE CITIES AND COMMUNITIES	12 RESPONSIBLE CONSUMPTION AND PRODUCTION	13 CLIMATE ACTION	14 LIFE BELOW WATER	15 LIFE ON LAND	16 PEACE AND JUSTICE STRONG INSTITUTIONS	17 PARTNERSHIPS FOR THE GOALS
Θαλάσσιο περιβάλλον															
Χερσαίο περιβάλλον															
Ενέργεια															
Τρόπος ζωής															
Δίκαιο & διακυβέρνηση															
Πολιτική βιοποικιλότητας															
Καλύτερη Ζωή															
Δασικές πυρκαγιές															
Πρόγραμμα για τις ακτές															
Βελτίωση βιωσιμότητας αλιευτικών στόλων															
Fish forward															
Κυκλάδες															
Δαδιά															
Πρέσπα															
ΤΙΛΟΣ															
Ζάκυνθος															
Συγκρούσεις μεταξύ ανθρώπων και άγριας ζωής															
#LessDebtMoreEarth															
Νομική Ομάδα															
Νομοθεσία & περιβάλλον (ετήσια έκθεση)															

 Άμεση συνεισφορά
 Έμμεση συνεισφορά

Δομή προγράμματος ανά τομέα παρέμβασης

Τομείς παρέμβασης	Συστήματα Στόχευσης	Θαλάσσιο περιβάλλον	Χερσαίο περιβάλλον	Ενέργεια	Τρόπος ζωής
Νομοθεσία & διακυβέρνηση		- Θαλάσσια νομοθεσία - Σύστημα περιβαλλοντικής διακυβέρνησης - Νομοθεσία για την Εκτίμηση των Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΕΠΕ)	- Δασική νομοθεσία (μεταδραστική) - Νομική δράση για τη χαρτογράφηση των δασών - Σύστημα περιβαλλοντικής διακυβέρνησης - Νομοθεσία για το φυσικό περιβάλλον (χρήση γης, κ.λπ.) - Νομοθεσία ΕΠΕ	- Νομικές παρεμβάσεις για τους λιγνιτικούς σταθμούς - Σύστημα περιβαλλοντικής διακυβέρνησης - Νομοθεσία ΕΠΕ για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας	Πρώθηση πράσινων δημόσιων προμηθειών
Πολιτική για το φυσικό περιβάλλον		- Πολιτική θαλάσσιας βιοποικιλότητας - Επιτροπή Φύση 2000	- Προστατευόμενες περιοχές - Προεδρικά διατάγματα για Δαδιά, υγροτόπους - Επιτροπή Φύση 2000 - LIFE IP	Ενσωμάτωση της βιοποικιλότητας στη χωροθέτηση των ΑΠΕ	
Στοχευμένη διατήρηση		- Θαλάσσια προστατευόμενη περιοχή - Γυάρος - Προστασία θαλάσσιων χελωνών - Καταγραφή πληθυσμού κητωδών - Προστασία των καρχαριών στη Μεσόγειο	- Δαδιά / αρπακτικά - Σεκάνια - Κυπαρισσία		
Χωροταξικός σχεδιασμός		- Εθνικό σύστημα περιβαλλοντικής διακυβέρνησης - Θαλάσσιος χωροταξικός σχεδιασμός	- Χαρτογράφηση ευάλωτων περιοχών - Απογραφή παρόχθιων δασών	Χωροθέτηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας	
Πολιτική ζωντανής οικονομίας		- Δημόσιος διάλογος για τη βιώσιμη αλιεία - Πολιτική αλιείας	- Δασική πιστοποίηση - Επιπτώσεις της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής στο φυσικό περιβάλλον - Κίνητρα σε προστατευόμενες περιοχές	- Ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας - Εθνική οικονομία στη μεταλιγνιτική εποχή - Πετρέλαιο & φυσικό αέριο στις ελληνικές θάλασσες	
Επιχειρηματικός τομέας		- Βελτίωση βιωσιμότητας αλιευτικών στόλων (πιστοποίηση) - MINOUW (ελαχιστοποίηση παρεμπιπτόντων αλιευμάτων) - Πρόγραμμα βελτίωσης υπεύθυνης υδατοκαλλιέργειας - Εταιρικές δράσεις για τα θαλασσινά - FishForward I & II		Ξεπερνώντας τα εμπόδια της αγοράς	Σούπερ μάρκετ (σπατάλη τροφίμων)

Τοπική ανάπτυξη		· Πρέσπες	· TILOS · Καθαρή ενέργεια & ενεργειακή απόδοση κτιρίων · Δίκαιη μετάβαση στη μεταλιγνιτική εποχή	
Νοικοκυριά	· Fish Forward I & II			· Δίκτυο Green Fork
Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή	· Επιτροπή Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή	· Έργο σε παράκτια δάση · Χαρτογράφηση ευάλωτων περιοχών · Πρόληψη δασικών πυρκαγιών & αποκατάσταση δασικών οικοσυστημάτων · Επιτροπή Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή · Συνδεσιμότητα περιοχών προτεραιότητας	· Επιτροπή Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή	
Συγκρούσεις μεταξύ ανθρώπων και άγριας ζωής	· Συγκρούσεις μεταξύ αλιείας & θαλάσσιων θηλαστικών · MINOUW (ελαχιστοποίηση παρεμπιπτόντων αλιευμάτων)	· Συγκρούσεις μεταξύ κοινοτήτων & άγριας ζωής		

Bold: τομείς παρέμβασης ή συστήματα στόχευσης, που έχουν σχεδιαστεί και αναπτυχθεί στο πρόγραμμα ως αυτόνομοι προγραμματικοί τομείς

Ο ρόλος μας στο δίκτυο του WWF

Πάγια επιδίωξη της οργάνωσής μας είναι να αποτελεί ενεργό μέλος του διεθνούς δικτύου του WWF, γι' αυτό σκοπεύουμε να αναπτύξουμε περαιτέρω τον ρόλο αυτό στα επόμενα χρόνια. Έχουμε πολλά να προσφέρουμε στο δίκτυο, όπως επίσης έχουμε πολλά να κερδίσουμε από αυτή τη σχέση. Σε μεσογειακό επίπεδο, διαδραματίσαμε κεντρικό ρόλο στη [Θαλάσσια Μεσογειακή Πρωτοβουλία](#) και οι βασικές δράσεις που σχεδιάσαμε στο θαλάσσιο πρόγραμμά μας (π.χ. δημιουργία ΘΠΠ ζωτικής σημασίας, πιστοποίηση MSC/ASC, συνδιοργάνωση διεθνούς συνεδρίου για τα κητώδη στην Ελλάδα) θα μας επιτρέψουν να υλοποιήσουμε πτυχές της στρατηγικής μας για τη Μεσόγειο. Στο ίδιο (μεσογειακό) επίπεδο, εγκαινιάζουμε επίσης μια νέα πρωτοβουλία για τους νησιωτικούς υγροτόπους, η οποία θα στηριχτεί στη μεγάλη εγχώρια εμπειρία μας στον συγκεκριμένο τομέα, αλλά πιο σημαντικά θα επεκτείνει το έργο μας σε περιφερειακό επίπεδο.

Σε μια εποχή όπου το δίκτυο του WWF δείχνει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την αξιοποίηση κάθε μορφής καινοτομίας, έχουμε πολλά να προσφέρουμε στον συγκεκριμένο τομέα – η συνολική ανταπόκρισή μας και στρατηγική προσέγγισή μας στην κρίση, η δράση της εθελοντικής νομικής ομάδας μας, το έργο μας για την ελάφρυνση του χρέους, οι εφαρμογές κινητών για συμμετοχή των πολιτών, είναι κάποιες από τις εμπειρίες μας που θα θέλαμε να μοιραστούμε με το δίκτυο. Συγχρόνως, έχουμε πολλά να κερδίσουμε – η συνεργασία μας με άλλα γραφεία προκειμένου να κλιμακώσουμε τις προσπάθειές μας και να αυξήσουμε τον επίδρασή μας, η αξιοποίηση της εμπειρίας των πιο σημαντικών γραφείων του δικτύου μας και των κόμβων γνώσης για να βελτιώσουμε την αποδοτικότητά μας, η ανάπτυξη στρατηγικών συμμαχιών με τμήματα του δικτύου έτσι ώστε να προσελκύσουμε μεγαλύτερη χρηματοδότηση για το πρόγραμμά μας, ανήκουν στις προσεγγίσεις που έχουμε ήδη υιοθετήσει ή πρόκειται να αναπτύξουμε μέσα στους επόμενους μήνες.

Σε προγραμματικό επίπεδο, η διαμόρφωση της στρατηγικής μας συνέπεσε με την αναθεώρηση του διεθνούς προγράμματος του WWF, που περιλάμβανε την αναδιαμόρφωσή του με βάση ένα νέο σύνολο «πρακτικών» (WWF global practices). Συμμετείχαμε ενεργά στον σχεδιασμό των νέων αυτών πρακτικών, ενώ ταυτόχρονα λάβαμε σοβαρά υπόψη στον σχεδιασμό του προγράμματός μας τις νέες προτεραιότητες και κατευθύνσεις. Παρόλο που αυτή τη στιγμή οι στρατηγικές που συνδέονται με κάθε πρακτική βρίσκονται ακόμα σε φάση οριστικοποίησής τους, ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει ενδεικτικά τη σύνδεσή τους με το προγραμματισμένο έργο μας:

Τομέας παρέμβασης	Σχέση με διεθνείς πρακτικές (practices) του WWF
Θαλάσσιο περιβάλλον & αλιεία	Το έργο μας στον τομέα της διατήρησης του θαλάσσιου περιβάλλοντος και της αλιείας είναι πλήρως εναρμονισμένο με το Oceans Practice του WWF και συνδέεται επίσης στενά με το Wildlife Practice και το Markets Practice .
Χερσαίο περιβάλλον	Μέρος του προγραμματισμένου έργου μας θα εναρμονίζεται με όσα προβλέπει το Forest Practice . Το υπό διαμόρφωση έργο για τα παράκτια οικοσυστήματα μπορεί επίσης να συνδέεται με τις προτεραιότητες του διεθνούς Oceans Practice .
Νησιωτικοί υγρότοποι	Οι μικροί νησιωτικοί υγρότοποι δεν αποτελούν προτεραιότητα για το διεθνές Freshwater Practice , όμως η έκταση και ο δυνητικός αντίκτυπος της πρωτοβουλίας μας για τους μεσογειακούς νησιωτικούς υγροτόπους έχει εκτιμηθεί και θα συνδεθεί ενδεχομένως με την πρακτική τα επόμενα χρόνια.
Πολιτική για το φυσικό περιβάλλον	Αυτός ο οριζόντιος τομέας παρέμβασης συνδέεται με τις προτεραιότητες των πρακτικών και για τις τρεις βιοκοινότητες (θαλάσσιο περιβάλλον, δάση, υγρότοποι) καθώς και με τις πρακτικές για τη διακυβέρνηση (Governance Practice) και την άγρια ζωή (Wildlife Practice).
Ενέργεια & κλιματική αλλαγή	Το έργο μας για την ενέργεια και την κλιματική αλλαγή εναρμονίζεται απόλυτα με global Climate and Energy Practice και συνδέεται επίσης με το Market Practice και το Governance Practice .

Αποτύπωμα τρόπου ζωής	Το προγραμματισμένο έργο μας στον τομέα των τροφίμων είναι εναρμονισμένο με το Oceans Practice (βιώσιμα θαλασσινά) και την υπό ανάπτυξη Food Practice . Σε γενικές γραμμές, το διεθνές έργο του WWF για τον τρόπο ζωής, την εκπαίδευση και την ευαισθητοποίηση αναπροσδιορίζεται σε μεγάλο βαθμό και αναμένεται ότι μέσα στα επόμενα χρόνια όλο το έργο μας στον τομέα αυτόν θα συνδεθεί με τις διεθνείς προτεραιότητες.
Διακυβέρνηση & νομοθεσία	Ο συγκεκριμένος τομέας παρέμβασης αναπτύχθηκε σε μεγάλο μέρος του ως απάντηση στις συνθήκες που δημιούργησε η οικονομική κρίση στην Ελλάδα, και στις ιδιαιτερότητες της εθνικής περιβαλλοντικής νομοθεσίας και του συστήματος διακυβέρνησης. Συνδέεται, ωστόσο, στενά με το Governance Practice .

ΟΡΓΑΝΩΣΙΑΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

Καθώς το πρόγραμμα αντιπροσωπεύει τη βασική κατεύθυνση προς την οποία κινητοποιείται η οργάνωση για να εκπληρώσει την αποστολή της, η νέα στρατηγική προσδιορίζει μια σειρά από τομείς ενδιαφέροντος με καθοριστική σημασία για την επιτυχία του έργου μας.

1. Εξασφάλιση και διατήρηση της οικονομικής βιωσιμότητας

Η εξασφάλιση της οικονομικής βιωσιμότητας της οργάνωσης και η δημιουργία βάσεων, ώστε να μπορέσουμε να συνεχίσουμε το έργο μας μετά το 2022, είναι η σημαντικότερη πρόκληση για την πενταετία. Για τον λόγο αυτόν θα εργαστούμε σε δύο παράλληλες κατευθύνσεις, με στόχο να εξελιχθούμε σε μια οργάνωση που μπορεί να παραμείνει εξίσου βιώσιμη, ευέλικτη και δυναμική, ακόμα και μετά το κομβικό σημείο του τερματισμού της λειτουργίας του Ιδρύματος MAVA:

- *Προσέλκυση οικονομικής και πολιτικής υποστήριξης από ιδιώτες.* Η προσοχή μας μας στα επόμενα χρόνια θα στραφεί στην προσέλκυση αδέσμευτης χρηματοδότησης από ιδιώτες υποστηρικτές. Στην επόμενη πενταετία θα διευρύνουμε και θα εμπλουτίσουμε τις μεθόδους προσέλκυσης χρηματοδότησης, ώστε να επιτύχουμε σχεδόν τετραπλασιασμό των εσόδων από ιδιώτες.
- *Αξιοποίηση της υπό όρους χρηματοδότησης για την ανάπτυξη του προγράμματός μας.* Ενώ η ανάγκη για διεύρυνση της βάσης ελεύθερης χρηματοδότησής μας είναι αυτονόητη, η εξασφάλιση μιας υπό όρους (προγραμματικής) χρηματοδότησης παραμένει το μόνο μέσο που μπορεί να μας παρέχει στήριξη σε μεγάλη κλίμακα και σε προκαθορισμένο ορίζοντα χρόνου, η οποία είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση των φιλόδοξων προγραμματικών δεσμεύσεών μας. Τα επόμενα χρόνια, θα επιδιώξουμε να αναπτύξουμε σε μεγαλύτερη κλίμακα τους στόχους μας, να προγραμματίσουμε προσεκτικά τις ανάγκες μας και να υιοθετήσουμε μια προδραστική και μακροπρόθεσμη προοπτική σε ό,τι αφορά την ανάπτυξη των σχέσεών μας με πιθανούς χορηγούς και εταίρους.

Μέσα από τον συνδυασμό των δύο αυτών παράλληλων κατευθύνσεων, προβλέπεται ότι έως το 2022 το WWF Ελλάς θα έχει αυξήσει τη βάση των ιδιωτών υποστηρικτών του σε τέτοιο βαθμό ώστε τα έσοδα από αυτήν να επαρκούν για την υποστήριξη των ζωτικών διοικητικών λειτουργιών του και των βασικών προγραμματικών υποχρεώσεών του, ενώ συγχρόνως θα έχει αναπτύξει τις αναγκαίες ικανότητες και δίκτυα για την εξασφάλιση υπό

όρους χρηματοδότησης, την οποία θα χρησιμοποιήσει για την ανάπτυξη των προγραμμάτων και την υλοποίηση των έργων.

Οι βασικοί άξονες στους οποίους θα κινηθούμε για να πετύχουμε αύξηση εσόδων – ελεύθερων και υπό όρους– παρουσιάζονται παρακάτω:

α. **Ανάπτυξη της αδέσμευτης χρηματοδότησης από ιδιώτες**

Γενικός στόχος είναι η ανάπτυξη και εφαρμογή μιας πενταετούς στρατηγικής για εξεύρεση πόρων, που θα επιτρέψει στο WWF Ελλάς να αυξήσει σημαντικά τα έσοδά του έτσι ώστε να εξασφαλίσει οικονομική σταθερότητα και να πετύχει τους στόχους διατήρησης. Η συγκεκριμένη στρατηγική έχει σχεδιαστεί με την στενή συνεργασία και υποστήριξη του διεθνούς κέντρου ανάπτυξης (Global Development Center) του WWF International.

Η στρατηγική εξεύρεσης πόρων από ιδιώτες έχει τρεις αλληλεπικαλυπτόμενους στόχους:

- Αύξηση των καθαρών εσόδων μας από ιδιώτες, από 270.000 σε 1 εκατ. ευρώ σε ορίζοντα πενταετίας.
- Αύξηση της υψηλής χρηματοδότησης από ιδιώτες.
- Ανάπτυξη νέων μεθόδων εξεύρεσης χρηματοδότησης και διαφοροποίησης του συνολικού χαρτοφυλακίου μας, με επακόλουθη μείωση κινδύνου.

Για να πετύχουμε τους παραπάνω στόχους, το έργο μας θα στηριχτεί σε δύο βασικούς πυλώνες (μικρούς δωρητές και μεγάλα δώρα) και δύο δευτερεύοντες πυλώνες (εμπορική δραστηριότητα και εταιρικές σχέσεις).

Η εξέλιξη των εσόδων από ιδιώτες κατά την επόμενη πενταετία φαίνεται παρακάτω:

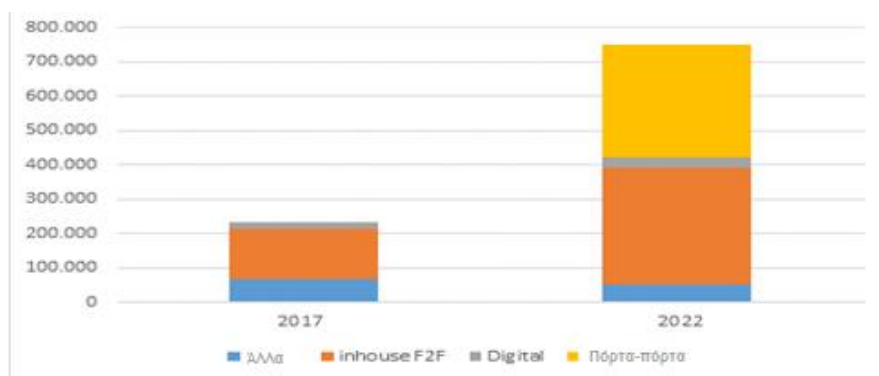
Μικροί δωρητές

Θα εστιάσουμε σε δύο μεθόδους εξεύρεσης πόρων, την «πρόσωπο με πρόσωπο» εξεύρεση πόρων (F2F) και την ψηφιακή εξεύρεση πόρων. Η F2F είχε μάλιστα μεγάλη επιτυχία τα προηγούμενα χρόνια, παρά τις δύσκολες οικονομικές συνθήκες, καθώς μέσα από αυτήν καταφέραμε να κρατήσουμε κοντά μας κατά μέσο όρο 12.000 ιδιώτες υποστηρικτές σε όλη

τη διάρκεια της κρίσης και να αυξήσουμε τη μέση ετήσια δωρεά από €50 (οικονομικό έτος 2010) σε €70 (οικονομικό έτος 2017).

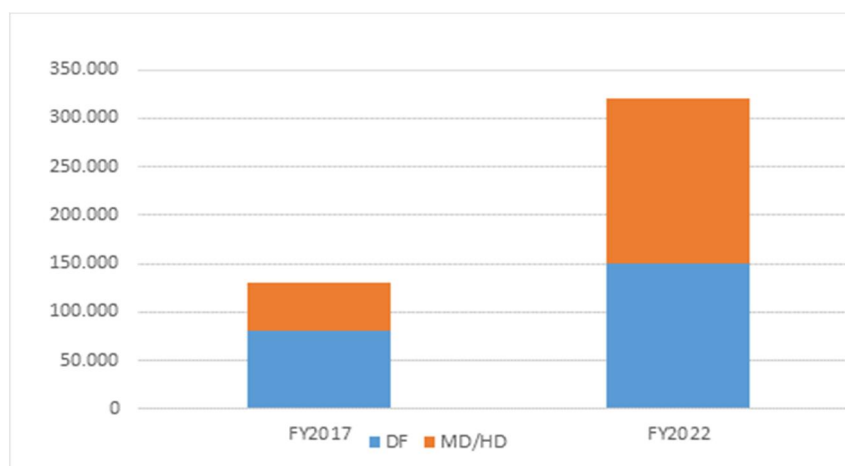
Συγχρόνως θα αναπτύξουμε και θα εφαρμόσουμε μια νέα ψηφιακή στρατηγική, που θα εστιάζει στο μάρκετινγκ μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, στη μετατροπή των «επισκεπτών» σε υποστηρικτές, και στο ηλεκτρονικό εμπόριο.

Το παρακάτω διάγραμμα παρουσιάζει μια γενική πρόβλεψη εσόδων ανά κατηγορία, για την επόμενη πενταετία.

Μεγάλες δωρεές

Στηριζόμενοι στην εμπειρία των τελευταίων ετών και στην ελκυστικότητα του προγράμματός μας, στοχεύουμε στην αύξηση της υψηλής χρηματοδότησης από ιδιώτες, σε τρία διαφορετικά επίπεδα – διακεκριμένοι φίλοι που συνεισφέρουν από €500 έως €5.000 ετησίως, μεγάλοι δωρητές με έκτακτες χρηματικές εισφορές €5.000 έως €10.000, και υψηλοί δωρητές με έκτακτες χρηματικές εισφορές από €10.000 και άνω. Για την επόμενη πενταετία, στόχος μας είναι να συγκεντρώσουμε συνολικά 1.170.000 ευρώ από μεγάλες δωρεές.

Προϊόντα και E-shop

Μέχρι το οικονομικό έτος 2022 στοχεύουμε σε μια μεγάλη αύξηση 100%, η οποία βασίζεται στις παραδοχές ότι: α. έως τότε θα έχουμε μεταφερθεί σε νέο κτίριο, με μεγαλύτερο κατάστημα Panda Shop, β. θα επικεντρωθούμε στις νέες συμφωνίες

αδειοδότησης (και με άλλες ΜΚΟ) και γ. θέλουμε να διαχειριστούμε το ηλεκτρονικό μας κατάστημα με πιο κερδοφόρο τρόπο. Θα εστιάσουμε σε δύο εργαλεία εξεύρεσης πόρων: συμφωνίες αδειοδότησης και πωλήσεις.

Εταιρικές σχέσεις

Στον επιχειρηματικό τομέα, επιδιώκουμε να δημιουργήσουμε νέους μηχανισμούς προσέλκυσης χρηματοδότησης, οι οποίοι θα προσφέρουν στην οργάνωση αδέσμευτους πόρους για την υποστήριξη της κεντρικής δομής και της βάσης του Προγράμματος του WWF Ελλάς.

Θα εστιάσουμε στη διερεύνηση νέων ευκαιριών συνεργασίας με επίκεντρο τους ιδιώτες, καθώς και της δυνατότητας δημιουργίας μικρών προγραμμάτων συνεργασίας με επιχειρήσεις, που θα καλλιεργούν τη συμμετοχή των εργαζομένων σε περιβαλλοντικά ζητήματα.

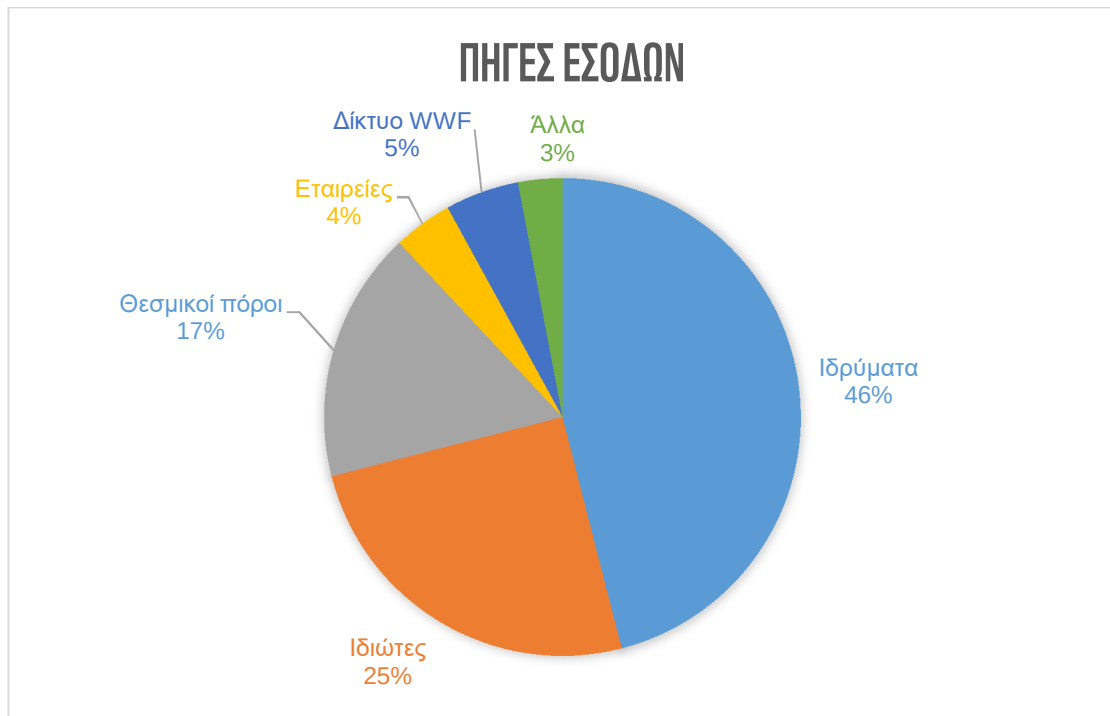
β) Ανάπτυξη προγράμματος και δεσμευμένη χρηματοδότηση

Για την προσέλκυση δεσμευμένης χρηματοδότησης (δηλαδή πόρων που προορίζονται για συγκεκριμένες δράσεις και όχι για το σύνολο του έργου της οργάνωσης) στόχος μας είναι να χτίσουμε αξιόπιστες σχέσεις με επιλεγμένους εταίρους από την κοινότητα των δωρητών, έτσι ώστε να μπορέσουμε να χρηματοδοτήσουμε την ανάπτυξη του προγράμματός μας μετά το οικονομικό έτος 2022.

Για να το πετύχουμε αυτό, σκοπεύουμε να αξιοποιήσουμε την υποστήριξη εθνικών γραφείων του δικτύου WWF και να δημιουργήσουμε συμμαχίες που θα μας ανοίξουν προοπτικές σχέσεων με νέους χρηματοδότες. Στο πλαίσιο αυτό, θα επιδιώξουμε να δημιουργήσουμε σχέσεις με νέα διεθνή κοινωφελή ιδρύματα.

γ) Συνολικές προβλέψεις εσόδων

Συνολικά, κατά την περίοδο των οικονομικών ετών 2018-2022, εκτιμάται ότι είναι απαραίτητο να προσελκύσουμε προς δράσεις προστασίας της ελληνικής φύσης ποσό περίπου 21,8 εκατ. ευρώ από διάφορες πηγές χρηματοδότησης. Τα κοινωφελή ιδρύματα εκτιμάται ότι θα παραμείνουν η σημαντικότερη πηγή χρηματοδότησης για την περίοδο αυτή (46% της συνολικής χρηματοδότησης), ακολουθούμενα από τους ιδιώτες (25%) και τους θεσμικούς πόρους, κοινοτικούς και εθνικούς (17%). Τα έσοδα από το διεθνές δίκτυό μας θα παραμείνουν σχεδόν στα σημερινά επίπεδα (5% της συνολικής χρηματοδότησης), ενώ τα έσοδα από τον επιχειρηματικό τομέα, την εμπορική δραστηριότητα κ.λπ. θα παραμείνουν πολύ χαμηλά.

Όσον αφορά την κατανομή των πηγών χρηματοδότησης κατά την επόμενη πενταετία, τα έσοδα από ιδιώτες υποστηρικτές αναμένεται να αυξηθούν με ταχείς ρυθμούς, έτσι ώστε ως το οικονομικό έτος 2022 (Ιούλιος 2021-Ιούνιος 2022) να αποτελούν πλέον τη σημαντικότερη πηγή εισοδήματος, ακολουθούμενη από τα κοινωφελή ιδρύματα (εκτός ΜΑΒΑ) και τον θεσμικό τομέα, που θα παραμείνουν σχεδόν σταθερά.

Ο προϋπολογισμός μας για τα έσοδα και τις δαπάνες αναμένεται να αυξηθεί μέχρι το οικονομικό έτος 2020 και στη συνέχεια να μειωθεί στα σημερινά επίπεδα έως το οικονομικό έτος 2022. Η πρόβλεψη αυτή βασίζεται στο γεγονός ότι κατά τα επόμενα τρία χρόνια θα αναπτύξουμε νέες πηγές χρηματοδότησης, πλέον της τρέχουσας υποστήριξης του ΜΑΒΑ, ενώ μετά το 2020 η υποστήριξη του ΜΑΒΑ θα αρχίσει να μειώνεται. Η βασική

προσδοκία είναι ότι από το 2023 και μετά θα μπορέσουμε να διατηρήσουμε ένα βιώσιμο μέγεθος σχεδόν ίσο με το σημερινό.

2. Κοινωνική συμμετοχή

Η επιδίωξη υψηλού βαθμού κοινωνικής συμμετοχής σε όλο το φάσμα του έργου μας έχει καθοριστική σημασία, προκειμένου να πετύχουμε μια μακροπρόθεσμη θετική επίδραση στην ελληνική κοινωνία.

Στηριζόμενο σε μια σειρά προηγούμενων επιτυχημένων, αν και σποραδικών, πρωτοβουλιών υποκίνησης της κοινωνικής συμμετοχής, το WWF Ελλάς θα εστιάσει στην επιστήμη των πολιτών, την κινητοποίηση του κοινού μέσω εξωστρεφών και καινοτόμων συμμετοχικών δράσεων και την υλοποίηση υποδειγματικών πρωτοβουλιών που μπορούν να οδηγήσουν σε αλλαγή παραδείγματος προς μια πιο συνειδητοποιημένη και ενεργή περιβαλλοντικά κοινωνία.

Συγκεκριμένα, οι στόχοι μας είναι:

1. *Μεγαλύτερη επίδραση*: Να επιτύχουμε μέγιστη επιρροή για το πρόγραμμα και τις λειτουργίες μας, μέσω της αποτελεσματικής κοινωνικής συμμετοχής και των κοινωνικών συμπράξεων.
2. *Μεγαλύτερη υποστήριξη*: Να δημιουργήσουμε μια ομάδα αφοσιωμένων και ενεργών υποστηρικτών και χορηγών του έργου μας.

Δραστηριότητες με στόχο τη μέγιστη επίδραση

- *Επιστήμη των πολιτών*: Προσέλκυση της συμμετοχής βασικών ομάδων-στόχων στην υλοποίηση δράσεων διατήρησης και τη συλλογή σημαντικών επιστημονικών δεδομένων, υλικού και ιδεών. Έχοντας ως βάση την επιτυχημένη εφαρμογή μας «WWF Greenspaces» επιδιώκουμε να αναπτύξουμε παρόμοιες εφαρμογές για κινητά, που μπορούν να συμβάλουν ουσιαστικά σε έργα που απαιτούν μεγάλο όγκο δεδομένων – η νέα εφαρμογή που προγραμματίζουμε για τις προστατευόμενες παράκτιες περιοχές μπορεί να μας εξασφαλίσει σημαντικές πληροφορίες που σε άλλη περίπτωση θα απαιτούσαν σημαντικές επενδύσεις σε ανθρώπινους και τεχνολογικούς πόρους.
- *Πεδίο*: Ανάλογα με τις ανάγκες και τη διαθεσιμότητα, στοχεύουμε στην αποτελεσματική συμμετοχή των εθελοντών στα τοπικά προγράμματα πεδίου, καθώς μπορούν να μας προσφέρουν ιδιαίτερα χρήσιμο έργο.
- *Ασκήση πίεσης*: Μέσα από ειδικά σχεδιασμένα εργαλεία και πλατφόρμες ακτιβισμού, οι πολίτες ασκούν πιέσεις για να σταματήσουν τις περιβαλλοντικές απώλειες και να προωθήσουν βιώσιμες λύσεις.
- *Νομική ομάδα*: Αναπτύσσουμε και διεκδικούμε το επιτυχημένο έργο της εθελοντικής Νομικής Ομάδας μας, για να λειτουργήσει ως βάση που θα οδηγήσει στη δημιουργία και άλλων εξειδικευμένων ομάδων εμπειρογνομόνων.
- *Νέες τεχνολογίες*: Μέσα από την όσο το δυνατόν πληρέστερη αξιοποίηση των διαθέσιμων νέων τεχνολογιών, επιδιώκουμε να προσελκύσουμε μεγάλη συμμετοχή όσων ενδιαφέρονται για το περιβάλλον, και να μεγιστοποιήσουμε τον αντίκτυπο του προγράμματός μας. Σκοπεύουμε να δημιουργήσουμε έναν διαδικτυακό κόμβο ακτιβισμού, που θα φιλοξενεί στοχευμένες προσκλήσεις για δράση και θα αποτελεί την κύρια πλατφόρμα μας.
- *Καινοτόμες συνεργασίες*: Η συνεργασία με φυτώρια νέων ιδεών και η προώθηση καινοτόμων πρωτοβουλιών, όπως οι «hackathons», μπορούν να οδηγήσουν στην ανάπτυξη ιδιαίτερα καινοτόμων περιβαλλοντικών πρωτοβουλιών από ένα τμήμα της ελληνικής κοινωνίας που κοιτάζει προς το μέλλον.

Δραστηριότητες για τους υποστηρικτές μας

Το νέο μας κτίριο, που ελπίζουμε ότι θα αποκτηθεί σύντομα, θα λειτουργεί ως κόμβος για δράσεις συμμετοχής του κοινού, δυναμώνοντας τη φωνή του WWF Ελλάς και μεγαλώνοντας τη βάση των υποστηρικτών του.

- *Δράσεις κατάρτισης:* Με τη διοργάνωση σεμιναρίων κατάρτισης για τους υποστηρικτές μας, επιδιώκουμε να φέρουμε το κοινό μας πιο κοντά στο έργο μας και να δημιουργήσουμε ένα σώμα «πρεσβευτών», που μπορούν να μεταδώσουν και να ενισχύσουν τα μηνύματα και τις αξίες μας.
- *Εκπαιδευτικές δράσεις:* Οι δάσκαλοι και τα παιδιά αλληλοεπιδρούν μέσα από καινοτόμα εκπαιδευτικά προγράμματα, βιώνοντας την «εμπειρία του WWF». Μέσα από τη δική τους εκπαίδευση, οι εκπαιδευτικοί είναι σε θέση να επικοινωνήσουν ευρύτερα το μήνυμα και την εμπειρία του WWF στις δικές τους σχολικές κοινότητες.
- *Συμμετοχικές δράσεις:* Διοργάνωση συμμετοχικών δράσεων που αποσκοπούν στο να φέρουν το κοινό μας πιο κοντά στο WWF. Στοχεύοντας κυρίως στους υποστηρικτές μας, οι δράσεις αυτές θα περιλαμβάνουν επισκέψεις πεδίου, ποδηλατικές περιηγήσεις και εκδηλώσεις που θα στεγάζονται στο νέο κτίριο.
- *Ανάπτυξη δυνατοτήτων:* Μέσω της στόχευσής μας σε συγκεκριμένες ομάδες πολιτών, επιδιώκουμε να ενδυναμώσουμε ομάδες περιβαλλοντικά ενεργών πολιτών μέσα από πακέτα δράσης και σεμιναρίων.

Η οικοδόμηση ενός συνεκτικού προγράμματος κοινωνικής συμμετοχής απαιτεί χρόνο. Τα πρώτα χρόνια θα πρέπει να τεθούν οι βάσεις και μέσα από μια σειρά δράσεων να προετοιμαστεί το έδαφος για την καθιέρωση του WWF Ελλάς ως ενός από τους βασικούς παράγοντες που κινητοποιούν σε συμμετοχή την ελληνική κοινωνία.

Δράσεις όπως η δικτύωση με βασικούς εταίρους, η χαρτογράφηση της κατάστασης συμμετοχής της ελληνικής κοινωνίας, η εισαγωγή νέας εφαρμογής κινητών για συμμετοχικές δράσεις και η ανάπτυξη του ηλεκτρονικού ακτιβισμού, θα αποτελέσουν τις κύριες προσπάθειες στην πρώτη φάση της στρατηγικής.

Στην προηγούμενη ενότητα παρουσιάστηκαν οι ενέργειες στις οποίες σκοπεύουμε να προχωρήσουμε για να αυξήσουμε τη βάση των υποστηρικτών μας και το ευρύτερο κοινό μας. Είναι σαφές ότι αυτό δεν αποτελεί απλώς και μόνο έναν ποσοτικό στόχο. Σκοπεύουμε να αφιερώσουμε χρόνο και προσπάθεια στο χτίσιμο της σχέσης μας με τους υποστηρικτές μας. Απώτερη επιδίωξή μας είναι ένα κοινό πιστό και αφοσιωμένο στην οργάνωσή μας, με συμμετοχή στο έργο μας, που μπορεί να λειτουργήσει ως στρατηγικός μακροπρόθεσμος εταίρος στην επίτευξη της αποστολής μας.

3. Ανάδειξη διαφάνειας και λογοδοσίας

Η ηγετική θέση του WWF Ελλάς στην κοινότητα των ΜΚΟ στην Ελλάδα σε θέματα διαφάνειας και λογοδοσίας υπήρξε ανέκαθεν αναγνωρισμένη. Η θέση μας αυτή έχει βοηθήσει τόσο στην ανάπτυξη του προγράμματός μας και τη δυνατότητα εξεύρεσης πόρων, όσο και στις σχέσεις μας με τους συνεργάτες και τους εταίρους μας. Έχει επίσης λειτουργήσει ως ασπίδα προστασίας σε εποχές στις οποίες «σκάνδαλα» στον τομέα των ΜΚΟ της χώρας δικαίως προσέλκυσαν την προσοχή του κοινού.

Οι κύριοι μηχανισμοί λογοδοσίας μας συνδέονταν πάντα με τον συστηματικό στρατηγικό σχεδιασμό, τον μεθοδικό προγραμματισμό και παρακολούθηση των έργων μας, την αποτελεσματική ενημέρωση των δωρητών και όλων των ενδιαφερομένων, την εφαρμογή των διεθνών προτύπων στην οικονομική διαχείριση και την πλήρη συμμόρφωση με τη νομοθεσία σε όλα τα θέματα.

Παρόλο που το WWF Ελλάς έχει ήδη κάνει πολλά για τα παραπάνω, φιλοδοξούμε στα επόμενα πέντε χρόνια να αναπτύξουμε και να βελτιώσουμε περαιτέρω τους σχετικούς μηχανισμούς μας, και κυρίως να τους παρουσιάσουμε με τρόπο που ωφελεί τη δημόσια εικόνα της οργάνωσής μας, έτσι ώστε να αποτελέσουμε ακόμη καλύτερο παράδειγμα για την ελληνική κοινωνία πολιτών.

Για τον λόγο αυτόν, και ενώ συγχρόνως διατηρούμε όλες τις τρέχουσες πρακτικές μας, πρόκειται να:

- Αναβαθμίσουμε τους μηχανισμούς επικοινωνίας μας για να διασφαλίσουμε ότι κάθε πληροφορία σχετική με την εφαρμογή και τα αποτελέσματα του προγράμματός μας φθάνει εγκαίρως σε όλους τους ενδιαφερόμενους.
- Προετοιμάσουμε αναλυτικά πληροφοριακά έγγραφα για το κοινό, τα οποία θα αφορούν τη στρατηγική μας, την πρόοδο στην υλοποίησή της και τις αξιολογήσεις της. Στο πλαίσιο αυτό, θα δώσουμε έμφαση στη σωστή επικοινωνία των στρατηγικών μας επιλογών (τι κάνουμε, τι δεν κάνουμε).
- Παρέχουμε σε τρίτους απαραίτητα στοιχεία για την ιχνηλασιμότητα της διαδικασίας λήψης των αποφάσεων, επικοινωνώντας με σαφήνεια τους ρόλους και τις ευθύνες, καθώς και την άμεση σχέση κάθε δραστηριότητας με τον υπεύθυνο.
- Αναβαθμίσουμε το σύστημα παρακολούθησης των έργων και δραστηριοτήτων μας, εξασφαλίζοντας ότι υπάρχουν σαφείς και συγκεκριμένοι δείκτες αποτελεσμάτων και – όπου είναι εφικτό – αντικτύπου για όλους τους τομείς του έργου μας.
- Οργανώσουμε περιοδικές «ανοικτές συνεδρίες», όπου κάθε ενδιαφερόμενος θα μπορεί να συζητήσει με το προσωπικό μας τις προοπτικές, το περιεχόμενο και τα αποτελέσματα του έργου μας.
- Δημιουργήσουμε μια επικοινωνιακή και διαδραστική παρουσίαση του προγράμματός μας, διαθέσιμη μέσω του ιστοτόπου μας.
- Προχωρήσουμε στη σύνταξη ετήσιας «έκθεσης διαφάνειας» που θα αναδεικνύει τις ορθές πρακτικές μας και θα προσφέρει στους ενδιαφερόμενους άμεση πρόσβαση στις διαθέσιμες πηγές πληροφοριών.

4. Ισχυρή εικόνα της οργάνωσης

Οι ειδικοί στόχοι των ενεργειών που αφορούν τη συγκρότηση μιας ενιαίας και αναγνωρίσιμης ταυτότητας για το WWF Ελλάς είναι:

1. Αύξηση της αναγνωρισιμότητας της οργάνωσης.¹
2. Επικοινωνία της δράσης μας με τρόπο συνεκτικό και εύληπτο.
3. Χτίσιμο μιας εικόνας της οργάνωσης, ελκυστικής για τους χρηματοδότες.

Τα παραπάνω θα ισχύσουν για όλο το εύρος της επικοινωνίας μας (εξωτερική & εσωτερική), τις σχέσεις μας με κάθε είδους κοινό, όλα τα μέσα επικοινωνίας και το υλικό της οργάνωσής μας, και όλο το προσωπικό του WWF.

Ταυτότητα

Μέσα στα επόμενα πέντε χρόνια η ταυτότητα του WWF Ελλάς θα διαμορφωθεί με άξονα τις εξής θεμελιώδεις αξίες: γνώση και επιστημονική τεκμηρίωση, αισιοδοξία, αποφασιστικότητα, συμμετοχή, λογοδοσία, προσανατολισμός σε λύσεις.

¹ Αξιοποιούμε ως βάση αναφοράς τα δεδομένα δύο ερευνών που αφορούσαν την αντίληψη του κοινού για την ταυτότητά μας (Οκτώβριος 2017 και Ιανουάριος 2020).

Το κεντρικό σύνθημα θα είναι «Μαζί, για έναν ζωντανό πλανήτη».

Το νέο μας αφήγημα, όπως αναπτύσσεται στην παρούσα στρατηγική, βασίζεται στην ακόλουθη θέση μας:

«Διασώζουμε τη φυσική κληρονομιά της Ευρώπης και της Μεσογείου, στην Ελλάδα. Η ελληνική και παγκόσμια φύση είναι η κοινή μας κατοικία και την προστατεύουμε μαζί. Κάθε μέρα. Για όλους. Υπερασπιζόμαστε τη ζωή στην άγρια φύση: τις θάλασσες και τις ακτές μας, τα δάση και τους μικρούς υγροτόπους, τις θαλάσσιες χελώνες και τις φώκιες, τους καρχαρίες, τα αρπακτικά πουλιά.

Οι σημαντικές επιτυχίες του παρελθόντος αποτελούν οδηγό μας στην εκπλήρωση της αποστολής μας, η οποία στοχεύει στην αναχαίτιση της υποβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος και τη θεμελίωση ενός “αύριο”, όπου οι άνθρωποι θα ζουν σε αρμονία με τη φύση, μέσα από:

- ο τη διατήρηση της βιοποικιλότητας του πλανήτη
- ο τη βιώσιμη χρήση των ανανεώσιμων φυσικών πόρων
- ο τη μείωση της ρύπανσης και της σπατάλης στην κατανάλωση.

Είμαστε υπερήφανοι για το ότι ανήκουμε στη διεθνή οικογένεια του WWF, η οποία είναι αποφασισμένη να κάνει πραγματικότητα έναν ασφαλή και υγιή πλανήτη, όπου όλοι οι άνθρωποι θα ζουν σε αρμονία με τη φύση».

Μέσα κοινωνικής δικτύωσης

Στην προσπάθειά μας να συγκροτήσουμε μια ξεκάθαρη και ενιαία ταυτότητα και να την επικοινωνήσουμε στο κοινό μας, είναι εξαιρετικά σημαντικό να αναπτύξουμε μια στρατηγική προσέγγιση ως προς τα δικά μας μέσα: www.wwf.gr, Facebook, Twitter, Instagram, Youtube.

Δεδομένου ότι ο μεγαλύτερος όγκος της επικοινωνίας μας γίνεται στα κύρια μέσα κοινωνικής δικτύωσης της οργάνωσης, η σωστή επιλογή του περιεχομένου και η συνεκτική ταύτισή του με την εικόνα της οργάνωσης αποτελεί κλειδί για τη συγκρότηση μιας ισχυρής ταυτότητας.

Η επικοινωνία μας στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης είναι ένας συνεχής και δυναμικός διάλογος ανάμεσα στο WWF Ελλάς και το διαδικτυακό κοινό μας.

www.wwf.gr

Ο κεντρικός ιστότοπός μας θα λειτουργεί ως βάση για τη συγκρότηση της ταυτότητάς μας και ως κύρια πηγή του περιεχομένου της επικοινωνίας μας.

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στη δημιουργία ιστοσελίδων για όλους τους προγραμματικούς τομείς, όπου θα αναρτώνται σημαντικά άρθρα και ενημερώσεις σε πραγματικό χρόνο.

Η ανάπτυξη ποιοτικού περιεχομένου για το www.wwf.gr/en αποτελεί κεντρική προτεραιότητα για το οικονομικό έτος 2018.

5. Αύξηση της αποδοτικότητας και ενίσχυση των λειτουργιών

Η διαδικασία αξιολόγησης της στρατηγικής για την περίοδο των οικονομικών ετών 2013-2017 και η ανάλυση SWOT της τρέχουσας στρατηγικής εντόπισαν έναν αριθμό οργανωτικών πτυχών που απαιτούν σαφείς βελτιώσεις. Με τη βοήθεια εξωτερικών εμπειρογνομόνων, η ομάδα διοίκησης πραγματοποίησε οργανωτική αξιολόγηση βασισμένη στα ευρήματα ενός αριθμού πηγών και προσδιόρισε ορισμένα σημαντικά βήματα που πρέπει να ακολουθήσουμε, τα οποία συνοψίζονται παρακάτω:

- Ανάπτυξη βασικών οργανωτικών χαρακτηριστικών για το αυριανό WWF Ελλάς.
- Διευκρίνιση του ρόλου και του τρόπου λειτουργίας της ομάδας διοίκησης.
- Πραγματοποίηση σημαντικών αλλαγών στη δομή, τις πολιτικές/διαδικασίες, τη λήψη αποφάσεων, την εσωτερική επικοινωνία.
- Μείωση του δικού μας αποτυπώματος – «κάνουμε πράξη τα λόγια μας».

Ανάπτυξη των βασικών οργανωτικών χαρακτηριστικών του WWF Ελλάς

Το WWF Ελλάς έχει διανύσει πολύ δρόμο τα τελευταία χρόνια και έχει πολλά για τα οποία μπορεί να είναι υπερήφανο, όμως συγχρόνως υπάρχουν πολλά που πρέπει να γίνουν ακόμα για να πετύχει στην αποστολή του. Κοιτάζοντας μπροστά, η πρόκληση έγκειται στο να εντοπίσουμε τα οργανωτικά χαρακτηριστικά που θέλουμε να αναπτύξουμε και να καλλιεργήσουμε εσωτερικά, τα οποία θα καταστήσουν την οργάνωσή μας πραγματικά κατάλληλη να εκπληρώσει τον σκοπό της. Τα βασικά χαρακτηριστικά που θέλουμε να διαθέτει η οργάνωση του WWF Ελλάς στο μέλλον συνοψίζονται ως εξής:

- Κατανεμημένη ηγεσία (σαφείς τομείς ευθύνης, προσδιορισμός υπευθύνων, συμμετοχή).
- Εφαρμοσμένη γνώση (οργανισμός μάθησης/προσαρμοστική διαχείριση)
- Ταλαντούχο, εξειδικευμένο, αφοσιωμένο και καταρτισμένο δυναμικό.
- Μηχανισμός που λειτουργεί στη βέλτιστη ταχύτητα.
- Ομαδικό πνεύμα και προσέγγιση.

Ομάδα διοίκησης

Η ομάδα διοίκησης αποτελείται από τον διευθυντή και τους επικεφαλής όλων των τμημάτων και στόχος της είναι να ηγείται, να προσφέρει στρατηγική καθοδήγηση, να λαμβάνει αποφάσεις σε σειρά θεμάτων, και να αντιμετωπίζει ζητήματα που αφορούν το δυναμικό της οργάνωσης.

Ο ρόλος και ο τρόπος λειτουργίας της ομάδας διοίκησης συνοψίζονται παρακάτω:

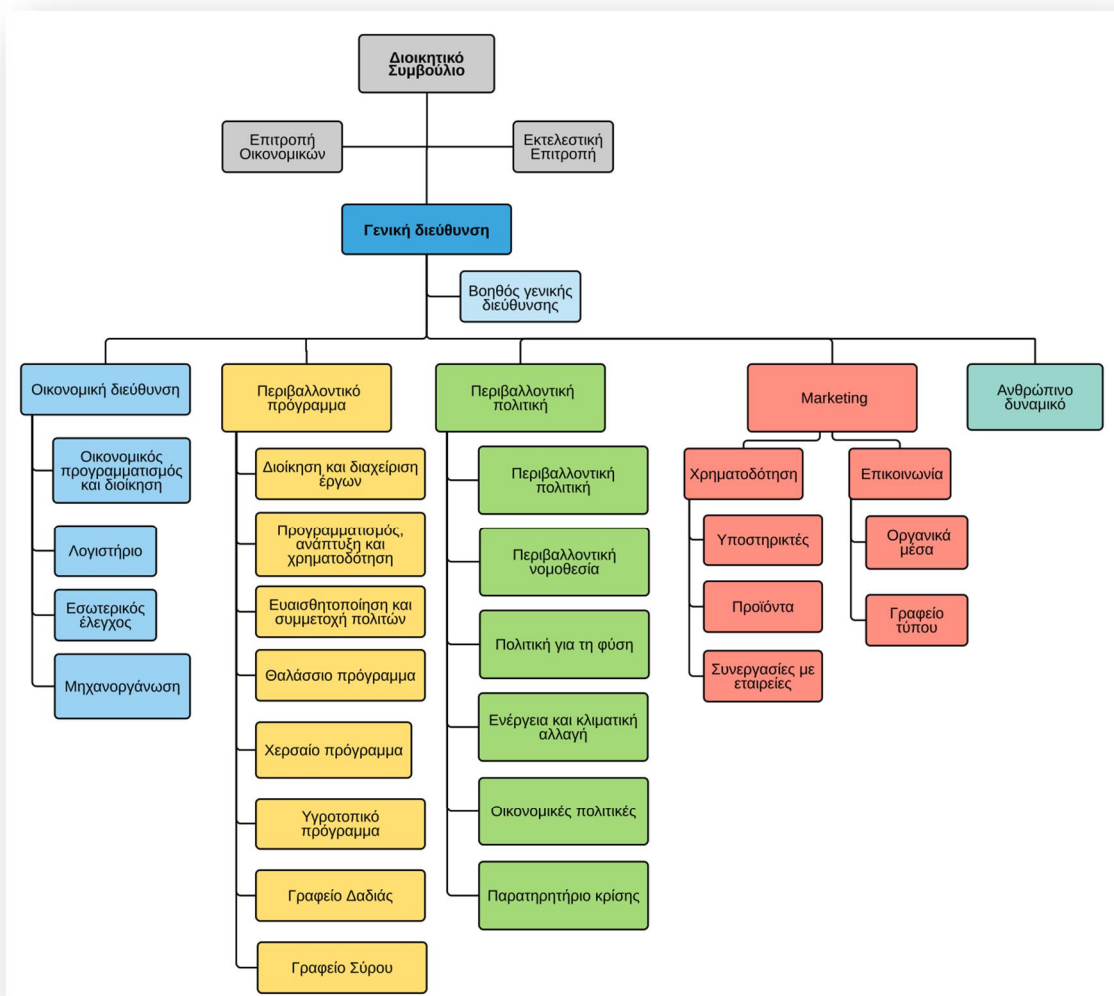
- Καθοδήγηση και υποστήριξη των απαραίτητων αλλαγών.
- Σχεδιασμός (από τη στρατηγική έως το σχέδιο δράσης και τον προϋπολογισμό).
- Λήψη αποφάσεων (συνοχή στη διαδικασία/αμεροληψία/επιπτώσεις).
- Πλαίσιο για βελτίωση της απόδοσης και αύξηση της αποτελεσματικότητας.
- Διαχείριση, ανάπτυξη, ενδυνάμωση ομάδων.
- Εσωτερική επικοινωνία.

Μείωση του δικού μας αποτυπώματος – «κάνουμε πράξη τα λόγια μας»

Τον τελευταίο χρόνο θέσαμε σε εφαρμογή μια σειρά από πολιτικές και διαδικασίες που μας επιτρέπουν να παρακολουθούμε και να μειώνουμε το δικό μας περιβαλλοντικό αποτύπωμα. Δίνουμε έμφαση στις πτυχές του έργου μας που συνδέονται με ένα καθαρό περιβαλλοντικό αποτύπωμα – αυτές αφορούν κατά κύριο λόγο: α. τις πολιτικές προμηθειών και τα αναλώσιμα, β. τη λειτουργία των γραφείων και γ. τα ταξίδια. Η εφαρμογή αυτών των πολιτικών και διαδικασιών είναι καίριας σημασίας για τη λογοδοσία μιας οργάνωσης όπως το WWF – πρέπει να αποδεχθούμε τα όποια πρόσθετα λειτουργικά κόστη απορρέουν από την εφαρμογή τους. Η πρόκληση σήμερα βρίσκεται στην επιτυχή εφαρμογή και παρακολούθηση των διαδικασιών αυτών, όπως και στο να αναγνωρίσει το προσωπικό ότι πρόκειται για σημαντική ευθύνη που δεν πρέπει να αποφεύγεται. Επιπλέον, ενθαρρύνουμε όλους τους συνεργάτες του WWF Ελλάς να «κάνουν πράξη τα λόγια μας» στην προσωπική ζωή και τις συνήθειές τους.

ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ, ΜΑΘΗΣΗ

Το στρατηγικό σχέδιό μας για τα επόμενα πέντε χρόνια υιοθετεί μια πολύ φιλόδοξη προοπτική ως προς το έργο διατήρησης του φυσικού περιβάλλοντος και την ανάπτυξη της οργανωτικής δομής και των προοπτικών βιωσιμότητάς μας. Η επιτυχής υλοποίησή του εξαρτάται εν μέρει από την ικανότητά μας αφενός να αναπτύξουμε ένα αποτελεσματικό σύνολο εργαλείων παρακολούθησης και αξιολόγησης και αφετέρου να μάθουμε από τις επιτυχίες και τις αποτυχίες μας.

Παρόλο που η ανάπτυξη των απαραίτητων εργαλείων βρίσκεται σε εξέλιξη, σε αυτό το στάδιο μπορούμε να μιλάμε για τα εξής βασικά στοιχεία του:

- Συνέχιση και περαιτέρω συστηματοποίηση της παρακολούθησης της υλοποίησης του έργου μας, μέσα από τη χρήση δεικτών απόδοσης και τον καθορισμό ετήσιων οροσήμων στα εξής πεδία:
 - ο Λειτουργίες και έργα του προγράμματος
 - ο Προσέλκυση χρηματοδότησης
 - ο Επικοινωνία και συμμετοχή της κοινωνίας
 - ο Ζητήματα ανθρώπινου δυναμικού και εσωτερικών διαδικασιών
- Προσδιορισμός μιας ρεαλιστικής σειράς δεικτών αντικτύπου για τα έργα μας και επένδυση στην τακτική αξιολόγησή τους, με τη συνδρομή εξωτερικών εμπειρογνομόνων όπου είναι απαραίτητο.
- Καθορισμός μιας αυστηρής και διαφανούς διαδικασίας παρακολούθησης και αξιολόγησης των στοιχείων της μελλοντικής βιωσιμότητάς μας.
- Ανάπτυξη μηχανισμών απόκτησης γνώσης, όπως:
 - ο Περιοδικές εσωτερικές αξιολογήσεις της υλοποίησης των έργων
 - ο Εσωτερικές ομάδες διαλόγου
 - ο Οδηγίες ορθής πρακτικής
 - ο Δομές εσωτερικής κατάρτισης και ανάπτυξης ικανοτήτων

>100

Το WWF αγωνίζεται για την προστασία του περιβάλλοντος σε 6 ηπείρους και σε περισσότερες από 100 χώρες.

1961

Το WWF ιδρύθηκε το 1961 στην Ελβετία.

1991

Το WWF ιδρύει γραφείο στην Αθήνα το 1991.

>300

Στην Ελλάδα έχουμε υλοποιήσει περισσότερες από 300 δράσεις.

1995

Η οικονομική διαχείριση του WWF Ελλάς ελέγχεται από ορκωτούς λογιστές σε ετήσια βάση από το 1995.

360°

Προστατεύουμε το περιβάλλον λαμβάνοντας υπόψη τα κοινωνικά, οικονομικά και πολιτικά αίτια των απειλών και προτείνοντας λύσεις για την αρμονική συνύπαρξη ανθρώπου και φύσης.

5.000.000

Μας στηρίζουν περισσότεροι από 5.000.000 υποστηρικτές παγκοσμίως. Στην Ελλάδα έχουμε 11.000 υποστηρικτές.

Αποστολή του WWF είναι να σταματήσει την υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος και να χτίσει ένα μέλλον αρμονικής συνύπαρξης ανθρώπων και φύσης, προστατεύοντας τη βιοποικιλότητα, διασφαλίζοντας τη βιώσιμη χρήση των ανανεώσιμων φυσικών πόρων, και προωθώντας τη μείωση της ρύπανσης και της σπάταλης κατανάλωσης.

<http://www.youtube.com/wwfgrwebtv>

<http://www.facebook.com/WWFGreece>

http://twitter.com/WWF_Greece